

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
.....жылғы №
бұйрығына қосымша

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115
бұйрығына қосымша

Зиятының орташа түрде бұзылыстар бар білім алушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 5-10 сыныптары үшін «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Зиятының орташа түрдегі бұзылыстар бар білім алушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 5-10 сыныптары үшін «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі "Білім туралы" Заңының 19-бабы 1 тармағына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – білім алушылардың жақын қоғамда бағдарлау дағдыларын, тұрмыстық еңбек дағдыларын, отбасы мен қоғамдық орындардағы мәдени тәртіптің тәсілдерін меңгеруіне жағдай жасау.

3. Бағдарламаның білім беру міндеттері:

1) білім алушыларда тұрмыстық практикалық дағдыларды, киім мен аяқ киім заттарын пайдалану, тағам дайындау дағдыларын қалыптастыру;

2) тамақ дайындау кезінде гигиена талаптарын және қауіпсіз жұмыс қағидаларын сақтауға үйрету;

3) адам жасаған қоршаған заттарға: өзінің киіміне, аяқ киіміне, жиһазға, тамақ өнімдеріне және дайындалған тағамға ұқыпты қарауға тәрбиелеу;

4) білім алушыларды әртүрлі кәсіпорындар мен мекемелердің (сауда, көлік, халықтың тұрмыс қажетін өтеу қызметі, байланыс, мәдениет, медициналық көмек) қызметтеріне бағдарлауға, осы қызметтерді пайдаланудың қарапайым практикалық дағдыларын қалыптастыру;

5) әртүрлі өмірлік жағдайларда, қоғамдық орындарға, әлеуметтік мекемелерге барған кезде мәдени мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру.

4. Бағдарламаның түзету-дамыту міндеттері:

1) қарапайым тұрмыстық еңбекке оң көзқарас қалыптастыру;

2) еңбекқорлықты, ерікті күш-жігерді қалыптастыру; жұмысты белгілі бір тәртіппен орындай білу, басталған істі аяғына дейін жеткізе білу, өз қызметіне

ағымдық бақылауды, қорытынды бақылауды орындау, өз жұмысының нәтижесін басқалармен салыстыру қабілетін дамыту;

3) танымдық іс-әрекетті дамыту, жеңіл себеп-салдарлық байланыстарды орнату тәсілдерін үйрету;

4) топтық жұмыс процесінде сөйлеу және коммуникацияның басқа да түрлерінің көмегімен басқалармен түсінісу қабілетін қалыптастыру; білім алушылардың сөздік қорын байыту;

5) практикалық жұмысты орындау кезінде іс-қимылды үйлестіруді, шебер ептілікті, мұқияттылық пен нақтылықты жетілдіру.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Зиятының орташа түрде бұзылыстар бар білім алушыларға оқытудың негізгі мазмұны өмірлік дағдылар, әлеуметтік қолайлы мінез-құлық дағдылары болып табылады, оларды меңгеру білім алушылардың әдеттегі тұрмыстық жағдайларда көмекті қажет ету қажеттілігін азайтуға ықпал етеді. Академиялық білімді қалыптастыру саласында білім алушыларда танымдық іс-әрекеттің мақсатты әдістерін қалыптастыру кезіндегі айқын қиындықтарға байланысты мүмкіндіктердің шағын ресурсы байқалады.

6. Бағдарламаның мазмұнын педагог, тәрбиешілер (білім алушының мектепте болған барлық уақыты ішінде, өзіне-өзі қызмет көрсетуге және режимдік сәттерге байланысты табиғи жағдайларда) және білім алушылардың ата-аналары (үйде, қоғамдық орындарда, кез келген өмірлік жағдайларда) жүзеге асырады. Педагогтар мен отбасының қызметін үйлестіруді және келісушілікті сынып мұғалімі жүзеге асырады.

7. Оқу процесін ұйымдастыру кезінде мыналарды ескеру қажет:

1) ұжымдық оқыту жағдайында білім алушылардың танымдық белсенділігінің төмендігін;

2) педагогтың фронталды жұмыста қолданатын бағыттаушы, ынталандырушы көмегіне төмен реакцияны;

3) коммуникативтік, реттеуші, жоспарлаушы сөйлеу функцияларының өрескел дамымауын;

4) қалыптасатын дағдыларды автоматтандыру қиындықтарын.

8. Зиятында жеңіл түрдегі бұзылыстар бар білім алушыларды оқыту және тәрбиелеу процесін ұйымдастыру арнайы педагогика қағидаттарына негізделген.

9. Педагог өзінің бірегей ерекшеліктерін сақтай отырып, оқушылардың жеке қарқынмен даму құқығын құрметтейді; өзгермелі мүмкіндіктерді үнемі зерттейді, білім беру қажеттіліктерін бағалайды, білім алушылардың дағдыларын дамыту мен игерудегі ең төменгі ілгерілеуді тіркеп отырады. Кез-келген ілгерілеу оқуда оң нәтиже ретінде қарастырылады.

10. Педагог осы Бағдарламадан әрбір білім алушы үшін қолжетімді оқу мазмұнын, сондай-ақ білім алушылардың білім беру, тұлғалық жетістіктерін

бағалау нәтижесінде белгіленген жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, оқыту әдістерін, құралдарын дербес таңдайды.

11. Оқыту процесі оқудың тек мазмұнын ғана емес, сонымен қатар ұйымдастыру формаларын да қатаң реттеуді қарастырмайды. Академиялық білімді қалыптастыруға бағытталған сабақтың дәстүрлі құрылымының зиятында жеңіл түрдегі бұзылыстар бар білім алушыларды оқыту кезінде оның тиімділігінің төмен екенін ескеру қажет.

12. Оқу-тәрбие процесі дәстүрлі құрылымның өзгеруін және сабақтың жабдықталуын көздейтін білім алушылардың пәндік-практикалық іс-әрекеті негізінде құрылады. Білім алушылардың тиісті қажеттіліктерінің пәндік ортасын құру кезінде келесідей ережелер орындалады:

1) білім мен дағдыларды жаңа жағдайға көшірудің елеулі қиындықтарына байланысты іскерлік пен дағдыларды осы дағдылар пайдаланылатын жағдайға барынша жақын жағдайға қалыптастыру;

2) нақты өмірлік жағдайларға сәйкес сабақтарды ұйымдастыруға арналған үй-жайларды жарақтандыру, нақты заттарды, құрылғыларды, азық-түлікті, тұрмыстық техниканы пайдалану;

3) білім алушылардың өзгермелі мүмкіндіктеріне сәйкес пәндік ортаның өзгеруі (күрделене түседі, кеңейеді);

4) білім алушылардың өмірлік тәжірибесі мен әлеуметтік байланыста болуын оларға қолжетімді шектерде кезең-кезеңімен және жоспарлы түрде кеңейту: мектептен тыс оқу қызметін ұйымдастыру (қоғамдық көлікпен жүру, дүкендерге, дәріханаларға, поштаға, емханаларға, мұражайларға, театрларға, кафелерге, саябақтарға бару);

5) білім алушының қоғамға ауыртпалықсыз кірігуі үшін толерантты және қолайлы қоршаған ортаны қалыптастыру, мектептің отбасымен және қоғамдастықпен жоспарлы жұмысы.

13. Әр сабақтың мазмұны білім алушыға әртүрлі іс-шараларда (пәндік, ойын, сөздік сабақтары, құрдастарымен және ересектермен қарым-қатынас, әлеуметтік мақсаттағы объектілерге барған кездегі бақылау) зерттелетін объектілерді қолдана отырып, әртүрлі анализаторларға сүйене отырып, өзінің мүмкіндіктерін, жақын әлеуметтік және пәндік ортаның ерекшеліктерін білуге көмектесуі керек.

14. Сабақты ұйымдастырған кезде әр білім алушыда қажеттілік туындаған кезде іс-әрекетті өзгерту немесе демалу мүмкіндігі қамтамасыз етіледі. Жеке жұмысты жеке қарқынмен орындау, педагогтың жеке көмегін алу үшін жағдайлар қамтамасыз етіледі.

15. Білім алушыларға сабақ барысында сынып бөлмесінде еркін жүріп-тұруына, оқу тапсырмаларын үстел басында, кілемде отырып, тұрып орындауға; сыныптастарының жұмысын бақылай отырып, олармен бірлесе жұмыс істеуге мүмкіндік беріледі.

16. Сабаққа арналған үй-жай осы Бағдарламада көзделген дағдыларды қалыптастыру үшін қажетті жабдықтармен, тұрмыстық техникамен, нақты заттармен, тамақ өнімдерімен жарақтандырылады.

17. Арнайы педагогика қағидаттарына сәйкес құрылған педагогикалық іс-шаралар білім алушылардың өзіндік белсенділігін, олардың бастамалары мен дербестігін дамытуға бағытталған.

18. Бағдарламаны меңгеру кезінде білім алушылардың белсенділігі мен дербестігі қалыптасатын негізгі қызмет түрлері:

1) ересектердің тұрмыстық қызметін, әлеуметтік өмір құбылыстарын бақылау;

2) пәндік-практикалық қызмет;

3) ойын әрекеттері және ойын қызметі;

4) әлеуметтік-тұрмыстық қызмет;

5) жақын ортадағы білім алушылармен және ересектермен қарым-қатынас.

19. «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» пәні бойынша сабақтарда оқытуда мынадай әдістер пайдаланылады: мұғалімнің іс-әрекет тәсілін көрсету, көрсету және үлгі бойынша жаттығулар, ересектердің іс-әрекетін әдейі және әдейі емес бақылау, білім алушылардың өмірлік тәжірибесін кеңейтуге, нақтылауға ықпал ететін ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ).

20. Практикалық дағдыларды қалыптастыру үшін:

1) педагогтің басшылығымен объектілерді қарау;

2) экскурсияларды бақылау;

3) заттардың, объектілердің қасиеттері мен сапасын практикалық тану; заттарды, тұрмыстық техниканы, аспаптарды, құралдарды пайдалану арқылы практикалық жаттығулар;

4) білім алушы мен педагогтың бірлескен іс-әрекеттері, еліктеу әрекеттері;

5) заттарды тиісті суреттермен байланыстыру, содан кейін оларды ым-ишара арқылы атау немесе көрсету;

6) педагогтың ауызша нұсқаулығы бойынша ыдыс-аяқ, тұрмыстық техника, азық-түлік, асүй құралдары, құралдарды өз бетінше атау және/немесе көрсету;

7) заттарды, құрылғылар мен тұрмыстық техниканы, құралдарды мақсаты бойынша пайдалану қолданылады.

21. Бағдарлама «Өзіне-өзі қызмет көрсету» (1-4 сыныптар) оқу пәнінің мазмұнын ескере отырып жасалған, онда дағдыларды үздіксіз қайталауды, бекітуді қамтамасыз ететін концентрлі (спиральды) құрылым бар.

22. Бір тақырыппен біріктірілген әлеуметтік-тұрмыстық бағдар мен экономикалық еңбек сабақтарын дәйекті түрде өткізуге болады. Оқу процесінде дағдыларды қайталау мен бекітуде жаттығуларға үлкен рөл беріледі. Үздіксіз қайталау қалыптасқан дағдылардың табыстылығын және білім алушының дербестік дәрежесін бағалауға жағдай жасайды.

23. Бағдарламаның мазмұны ұсынымдық сипатта болады, мазмұны білім алушылардың қол жеткізген мақсаттарын ескере отырып, жартыжылдықта 1 рет қайта қаралатын жеке оқу бағдарламаларын жасау үшін негіз болып табылады.

24. Білім алушының жеке оқу бағдарламасын жасау, білім алушының ата-анасының (заңды өкілдерінің) олардың тәжірибесін, мүмкіндіктерін, қажеттіліктерін, сұранысын бастапқы (оқу жылының басында) педагогикалық бағалаумен алдын ала белгіленеді. Бастапқы педагогикалық бағалау нәтижелерін талдау негізінде педагог Бағдарлама мәтінінен білім алушыға қолжетімді оқу мақсаттарын таңдайды. Қажет болған жағдайда педагог оқу мақсаттарын нақтылайды, білім алушының білім беру қажеттіліктері мен мүмкіндіктеріне назар аудара отырып, жеке бағдарламаға Үлгілік бағдарламаны толықтыратын мазмұн қосады.

25. Білім алушының жетістіктерін бағалау критерийлері жеке оқу бағдарламасының оқу мақсаттары болып табылады. Жетістіктерді бағалауды педагог, тәрбиешілер, ата-аналар (заңды өкілдер) ұйымдастырылған сабақтар процесінде, тұрмыстық, өмірлік жағдайларда, қызмет іс-әрекетін талдау негізінде білім алушының іс-әрекетін бақылау негізінде жүргізеді.

26. Білім алушылардың жетістіктерін бағалау білім беру процесінде педагогтің ішкі бағалау құралдарымен жүзеге асырылады. Жеке оқу бағдарламасына сәйкес іскерліктер мен дағдыларды меңгерудегі жетістіктер туралы бағалау пайымдаулары жеке бағдарламаның тиісті бағанында тіркеледі. Білім алушының жетістіктерін сипаттау кезінде дағдыны меңгерудің дербестік дәрежесі міндетті түрде дербес; үлгі бойынша; еліктеу бойынша; педагогпен (ата-аналармен) бірлескен іс-қимылдардың көмегімен көрсетіледі.

27. Пәнаралық байланыстар «Шаруашылық еңбек», «Сөйлеуді дамыту және коммуникация», «Адам және әлем», «Қолөнер», «Есеп» пәндерімен белгіленеді.

3-тарау. Оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәнінің мазмұны

28. Пән бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 5-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;
- 2) 6-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;
- 3) 7-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;
- 4) 8-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;
- 5) 9-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;
- 6) 10-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасының бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №8170 болып тіркелген) бекітілген үлгілік оқу жоспарына байланысты.

29. «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәнінің базалық мазмұны мынадай бөлімдерді қамтиды:

- 1) «Киім»;
- 2) «Тамақтану»;
- 3) «Тұрғын үй»;
- 4) «Көлік»;
- 5) «Халыққа қызмет көрсету саласы».

30. «Киім, аяқ киім» бөлімі мынадай шағын бөлімді қамтиды:

- 1) киім, аяқ киім, бас киім түрлері.

31. «Тамақтану» бөлімі келесідей шағын бөлімдерді қамтиды:

- 1) азық-түлік;
- 2) асүй және асхана ыдыстары, техника;
- 3) тамақ дайындау;
- 4) тамақтану мәдениеті.

32. «Тұрғын үй» бөлімі келесідей шағын бөлімдерді қамтиды:

- 1) тұрғын үй-жайлар түрлері.
- 2) жиһаз, тұрмыстық техника.

33. «Көлік» бөлімі келесідей шағын бөлімдерді қамтиды:

- 1) көлік құралдарының түрлері;
- 2) көлікте және жолда жүру тәртібінің мәдениеті.

34. «Халыққа қызмет көрсету саласы» мынадай шағын бөлімді қамтиды:

- 1) халыққа қызмет көрсету саласының объектілері;
- 2) әлеуметтік мекемелердегі тәртіп мәдениеті.

35. 5-сыныпқа арналған «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) киім. Тиісті маусымға сәйкес ұл мен қызға арналған күнделікті киімдерді білу және олардың аттарын атау: шалбар, көйлек, белдемше, жейде, көйлек, алжапқыш, шұлық, колготки, спорттық костюм, күртке, шарф, қолғап және мұғалімнің қалауы бойынша білім алушылардың мүмкіндіктері мен климаттық ерекшеліктерді ескере отырып тағы басқалар. Маусымға және ауа-райына сәйкес өзі үшін киім таңдау. Киімнің бөліктерін білу және олардың атауларын (жең, манжет, балақ, белдік, сырма және педагогтің таңдауы бойынша басқа) атау, оларды қызметіне сәйкес пайдалану. Тиісті маусым үшін қыз бен ұлға арналған күнделікті киетін аяқ киімді білу және олардың аттарын атау: бөтеңке, туфли, етік, сандал, кроссовка, үй тәпішкесі. Маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне аяқ киім таңдау. Аяқ киімнің бөліктерін білу және олардың аттарын (табан, өкше, қоныш, тіл, ілгек, бау және педагогтің таңдауы бойынша басқа) атау. Киіміндегі және аяқ киіміндегі ілмектерді (түймелер, түйреуіштер, ілгектер) ашып-жабу. Тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған бас киімдерді білу және олардың аттарын атау: құлақшын, кепке, қалпақ, панама, орамал, бандана. Маусымға және ауа-райына сәйкес өзі үшін бас киім таңдау. Көшеге және үйге киетін аяқ киімді ажырату. Білім алушының сыртқы келбетіне қойылатын талаптарға сәйкес өзінің сыртқы келбетіне өздігінен бақылауды жүзеге асыру.

2) тамақтану. Көкөністерді білу, аттарын атау: қызанақ, қияр және педагогтің таңдауы бойынша басқалар. Көкөністерді қолдануға дайындау: оларды жуу, кесу. Жеміс-жидектерді білу, аттарын атау: алма, алмұрт, жүзім, қара өрік, шие және педагогтің таңдауы бойынша басқалар. Жеміс-жидектерді қолдануға дайындау: жуу, сүйектерін алып тастау, табаққа, вазаға салып қою.

Шай ыдыстарын, құралдарды (кесетін тақтайша, майлық), жылыту құралдарын (электр шәйнек, плита) білу, аттарын атау. Кесетін тақтайшаны, майлықты, шай ыдыстарын, электр шәйнегін, салат салатын ыдысты, асхана құралдарын пайдалану. Тамақ дайындау кезіндегі қауіпсіздік техникасы (өткір және кескіш заттарды, электр құралдарын пайдалану кезінде). Ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау.

Тамақ дайындау кезіндегі гигиеналық талаптар (азық-түлікті қолдану алдында қол жуу). Жай бутербродтар дайындау: нанды, ірімшікті, шұжықты тілімдеп кесу. Нанға май жағып, ірімшікті, шұжықты нанның бір тіліміне қою. Педагогтің таңдауы бойынша жаңа піскен көкөністер мен жемістерден салаттар дайындау. Пышақ пен құралдарды (педагогтің таңдауы бойынша үккіш, ұсақтау, көкөніс кескіш) пайдалану. Педагогтің таңдауы бойынша жұмыртқа тағамдарын дайындау. Педагогтің таңдауы бойынша қайнатылған және бұқтырылған көкөністерден, жартылай фабрикаттардан тағамдар дайындау. Қалташадағы шайды демдеу ережелері.

Таңғы асқа дастарқан жаю, дастарқанға тағамдар қою. Мектеп асханасында дастарқан жаю. Тамақтану кезінде тағам салатын әрбір затты қолдану ережелері: шай ішетін кесе, табақша, қант салатын ыдыс, шай қасық, майлық. Тамақтану кезінде және одан кейін қағаз және маталы майлықтарды қолдану. Тамақтанғаннан кейін рахмет айту;

3) тұрғын үй. Тұрғын үй-жайлардың түрлері: жатақхана, пәтерлер, жеке үйлер. Пәтер бөлмелерінің, үйлердің атауы мен мақсаты: қонақ бөлмелер, ас үй, жуынатын бөлме, дәретхана. Жиһаз бөліктерінің атаулары мен мақсаты: үстел, орындықтар, креслолар, диван, төсек, киім шкафы және педагогтің таңдауы бойынша басқалар. Тұрмыстық техниканың атауы мен мақсаты: теледидар, шаңсорғыш, кір жуғыш машина және педагогтің таңдауы бойынша басқалар.

Тұрғын үйдегі жиһаздың заттарына ұқыпты қарау. Тұрмыстық техниканы пайдалану ережелері (педагогтің таңдауы бойынша).

Үйде қауіпсіз жүріп-тұру ережелері (бейтаныс адамдарға кіретін есікті ашпау, ересектер болмаған кезде тұрмыстық техниканы, газ плитасын пайдаланбау). Телефонмен сөйлесу әдебі (сәлемдесу, қоштасу, аты-жөнін айту). «Телефонмен сөйлесу» сюжеттік-рөлдік ойыны.

Үй интерьерін, сондай-ақ Бағдарламаның басқа бөлімдерінің мазмұнына сәйкес келетін заттар мен объектілерді көрсететін фотосуреттер бар білім алушының жеке кітабын (альбомын) жасау және пайдалану.

4) көлік. Қоғамдық және жеке көлікті білу, аттарын және олардың мақсатын атау: автобус, троллейбус, такси, трамвай, метро (педагогтің таңдауы бойынша).

Қоғамдық көлікте жұмыс істейтін адамдардың еңбегі. «Автобуспен (троллейбуспен) жүру» дидактикалық ойыны.

Қоғамдық көлікте тәртіп ережелерін сақтау: отыру-түсу ережелері, жол жүру ақысын төлеу, салонда тәртіп сақтау, жасы үлкен жолаушыларға, жас балалары бар жолаушыларға орын беру және көмек көрсету. Жолда және жаяу жүргіншілер өтетін жолда жүрудің қарапайым ережелері: тротуарды (қоқысқа тастамау, айқайламау, итермеу), көшенің бөлігінен өтетін жаяу жүргіншілер өткелін пайдалану. Бағдаршам сигналдарын білу және оны орындау. Үйден мектепке және кері қайту жолын зерттеу. Қала бойынша жүретін бағыттар, үйінің мекенжайын атау.

5) халыққа қызмет көрсету саласы. Дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар), базарларға ересектермен бірге бару. Тауарларды сатып алу процесін, сатып алушының сатушымен қарым-қатынасын бақылау.

Өзіне-өзі қызмет көрсететін-азық-түлік дүкенінде тауарларды ересектермен бірге таңдау. Азық-түлікті кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: тандалған тауарларды себетке, арбашаға ұқыптап салу. Тандалған тауарды кассирдің, сатушының алдындағы үстелге мұқият жылжыту.

Қоғамдық орындарда тәртіп ережелерін орындау: айқайламау, жүгірмеу, айналадағы адамдарға агрессивті әрекет және қоршаған ортаға зиян келтіретін әрекеттер жасамау, басқалардың заттарына тиіспеу. Сатушымен қарым-қатынас жасаудың әлеуметтік мақұлданған тәсілдерін қолдану: сәлемдесу, қоштасу, көрсетілген қызмет пен көмек үшін рахмет айту. «Дүкен» сюжеттік-рөлдік ойыны.

36. 6-сыныпқа арналған «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) киім. Тиісті маусымға сәйкес ұл мен қызға арналған күнделікті киетін киімдерді білу және олардың аттарын атау: шалбар, көйлек, белдемше, жейде, көйлек, алжапқыш, шұлық, колготки, спорттық костюм, куртка, шарф, қолғап және мұғалімнің қалауы бойынша білім алушылардың мүмкіндіктері мен климаттық ерекшеліктерді ескере отырып тағы басқалар. Маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне киім таңдау. Киімнің бөліктерін білу және олардың аттарын (жең, манжет, балақ, белдік, сырма және педагогтің таңдауы бойынша басқа) атау, оларды қызметіне сәйкес пайдалану. Тиісті маусым үшін қыз бен ұлға арналған күнделікті киетін аяқ киімді білу және олардың аттарын атау: бөтеңке, туфли, етік, сандал, кроссовка, үй тәпішкесі. Маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне аяқ киім таңдау. Тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған бас киімдерді білу және олардың аттарын атау: құлақшын, кепке, қалпақ, панама, орамал, бандана. Маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне бас киім таңдау. Көшеге және үйге киетін аяқ киімді ажырату. Оқушының сыртқы келбетіне қойылатын талаптарға сәйкес өзінің сыртқы келбетін өз бетінше бақылау.

2) тамақтану. Көкөністер мен жеміс-жидектерді өңдеу реті: Тамақ пен тағам өнімдерін (ет, сүт, шұжық, балық, ірімшік, май) тоңазытқышта сақтау, тағам өнімдерін тоңазытқыштың сөрелеріне қою, тамақ өнімдеріне арналған

контейнерлерді пайдалану. Сусындарды салқындату. Тоңазытқышты пайдалану және оны таза ұстау ережелері.

Педагогтің таңдауы бойынша ас үй және асхана ыдыстары, құралдары (үккіш, шайқағыш және басқалар), техника (блендер және басқалар). Тамақ дайындау кезіндегі қауіпсіздік техникасы (өткір және кесетін заттарды, электр аспаптарын, газ плитасын пайдалану кезінде). Ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау. Тамақ дайындау кезіндегі гигиеналық талаптар (тағамды пайдаланудан бұрын қолды жуу).

Шұжықтарды, күрішті, қарақұмықты (және педагогтің таңдауы бойынша басқа жармаларды), макарон бұйымдарын қайнату. Педагогтің қалауы бойынша қайнатылған көкөністерден салат дайындау. Педагогтің таңдауы бойынша компот, морс, сүт коктейлін дайындау. Педагогтің таңдауы бойынша жартылай фабрикааттардан тағамдар (кисель, сорпа, тұшпара, қайнақша (вареник), басқа да тағамдар) дайындау. Таңғы асқа, түскі асқа және кешкі асқа дайындалған тағамдарды атау. Қалташадағы шайды демдеуіш шәйнекте демдеу ережелері.

Таңғы асқа, түскі асқа дастарқан жаю, дастарқанға тағамдар салынған заттарды қою. Дастарқанға басындағы адамдар санын ескере отырып, мектеп асханасында дастарқан жаю.

Тамақтану кезінде дастарқан үстіндегі әрбір затты: шай ішетін кесені, табақшаны, қант салатын ыдысты, шай қасықты, майлықты, салат салатын ыдысты және педагогтің таңдауы бойынша басқа заттарды қолдану ережелері. Тамақтану кезінде және одан кейін қағаз және маталы майлықтарды қолдану. Тамақтанғаннан кейін рахмет айту;

3) тұрғын үй. Тұрғын үй-жайлардың түрлері: жатақхана, пәтерлер, жеке үйлер. Қаладағы, ауылдағы тұрғын үйлердің ерекшеліктері. Ауылдағы үйдің ауласындағы шаруашылық ғимараттарды атаулары мен мақсаты. Құрылыспен айналысатын адамдардың мамандықтарын атау.

Пәтер бөлмелерінің, үйлердің атауы мен мақсаты: қонақ бөлмелері, ас үй, жуынатын бөлме, дәретхана. Жиһаз бөліктерінің атаулары мен мақсаты: үстел, орындықтар, креслолар, диван, төсек, киім шкафы және педагогтің таңдауы бойынша басқалар. Тұрмыстық техниканың атауы мен мақсаты: теледидар, шаңсорғыш, кір жуғыш машина және педагогтің таңдауы бойынша басқалар.

Тұрғын үйдегі жиһаз заттарына ұқыпты қарау. Тұрмыстық техника заттарын пайдалану ережелері (педагогтің таңдауы бойынша). Үйде қауіпсіз жүріп-тұру ережелері (бейтаныс адамдарға кіретін есікті ашпау, ересектер болмаған кезде тұрмыстық техниканы, газ плитасын пайдаланбау). Телефонмен сөйлесу әдебі (сәлемдесу, қоштасу, аты-жөнін айту). «Телефонмен сөйлесу» сюжеттік-рөлдік ойыны.

Үй интерьерін, сондай-ақ Бағдарламаның басқа бөлімдерінің мазмұнына сәйкес келетін заттар мен объектілерді көрсететін фотосуреттер бар білім алушының жеке кітабын (альбомын) жасау және пайдалану.

4) көлік. Қоғамдық және жеке көлік түрлерін білу, аттарын және мақсатын атау: автобус, троллейбус, такси, трамвай, метро (педагогтің таңдауы бойынша).

Қоғамдық көлік аялдамаларын білу, атау. Қоғамдық көлікте жұмыс істейтін адамдардың еңбегі. «Автобуспен (троллейбуспен) жүру» дидактикалық ойыны. Мамандандырылған машиналарды (шұғыл медициналық көмек, полиция, өрт сөндіру машинасы, педагогтің таңдауы бойынша басқа қызметтер) сыртқы түрі бойынша ажырату. Полицияның, дәрігердің, өрт сөндірушінің міндеттері.

Қоғамдық көлікте тәртіп ережелерін сақтау: отыру-түсу ережелері, жол жүру ақысын төлеу, салонда тәртіп сақтау, жасы үлкен жолаушыларға, жас балалары бар жолаушыларға орын беру және көмек көрсету. Жолда және жаяу жүргіншілер өтетін жолда жүрудің қарапайым ережелері: тротуарды, көшенің жаяу жүргіншілер өтетін өткелін пайдалану (қоқыс тастамау, айқайламау, итермеу). Бағдарламалар сигналдарын білу және оны орындау. Жолда жүру ережелерін сақтамау кезіндегі қауіпті түсіну. Жолда төтенше жағдайлардың туындау себептері, төтенше жағдай кезіндегі тәртіп. Үйден мектепке және одан кері қайту жолын зерттеу. Қала бойынша жүру бағыттары, үйінің мекенжайын атау.

5) халыққа қызмет көрсету саласы. Ересектермен бірге дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар), базарларға, емханаларға бару. Тауарларды сатып алу процесін, сатып алушының сатушымен, медициналық қызметкерлермен қарым-қатынасын бақылау.

Өзіне-өзі қызмет көрсету-азық-түлік дүкенінде тауарларды ересектермен бірге таңдау. Азық-түлікті кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған тауарларды себетке, арбашаға ұқыптап салу. Таңдалған тауарды кассирдің, сатушының алдындағы үстелге мұқият жылжыту.

Қоғамдық орындарда тәртіп ережелерін орындау: айқайламау, жүгірмеу, айналадағы адамдарға агрессивті әрекет жасамау, қоршаған ортаға бүлдіру әрекеттерін жасамау, басқалардың заттарына тиіспеу. Сатушымен, дәрігермен қарым-қатынас жасаудың әлеуметтік мақұлданған тәсілдерін қолдану: сәлемдесу, қоштасу, көрсетілген қызмет пен көмек үшін рахмет айту. «Дүкен», «Дәрігердің қабылдауында» сюжеттік-рөлдік ойындары.

37. 7-сыныпқа арналған «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) киім. Тиісті маусымға сәйкес ұл мен қызға арналған күнделікті және мерекеде киетін киімдерді білу және олардың аттарын атау: шалбар, көйлек, белдемше, жейде, көйлек, алжапқыш, шұлық, колготки, спорттық костюм, күртке, шарф, қолғап және мұғалімнің қалауы бойынша білім алушылардың мүмкіндіктері мен климаттық ерекшеліктерді ескере отырып тағы басқалар. Маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне киім таңдау. Киімнің бөліктерін білу және олардың аттарын (жең, манжет, балақ, белдік, сырма және педагогтің таңдауы бойынша басқа) атау, оларды қызметіне сәйкес пайдалану. Тиісті маусым үшін қыз бен ұлға арналған күнделікті киетін аяқ киімді білу және олардың аттарын атау: бөтеңке, туфли, етік, сандал, кроссовка, үй тәпішкесі. Аяқ киімнің бөліктерін білу және атау (табан, өкше, қоныш, тіл, ілмек, бау және педагогтің таңдауы бойынша). Өз киіміндегі және аяқ киіміндегі ілгектерді (түймелерді,

ілемектерді, сырмаларды, жабысқышты) ашып-жабу. Маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне бас киім таңдау: құлақшын, кепке, қалпақ, панама, орамал, бандана. Маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне бас киім таңдау. Көшеге, үйге, мерекеде киетін аяқ киімді ажырату. Білім алушының сыртқы келбетіне қойылатын талаптарға сәйкес өзінің сыртқы келбетін өздігінен бақылау.

2) тамақтану. Балалар мен жасөспірімдердің рационында сүт пен сүт өнімдерін қолдану. Сүт өнімдерінің ассортименті (дүкенге саяхат). Сүт түрлері: табиғи, құрғақ, қоюландырылған, қойытылған. Сүт өнімдерін тоңазытқышта сақтау ережелері мен мерзімдері.

Ас үй мен асхана ыдыстары, құралдары, педагогтің таңдауы бойынша ас үй техникасы. Тамақ дайындау кезіндегі қауіпсіздік техникасы (өткір және кесетін заттарды, электр аспаптарын, газ плитасын пайдалану кезінде). Ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау. Тамақ дайындау кезіндегі гигиеналық талаптар (тағамды қолданудан бұрын қолды жуу).

Сүт көже, сүт ботқасын дайындау (педагогтің таңдауы бойынша). Педагогтің таңдауы бойынша сүзбе құймағын, ірімшік көмешін, пудинг және басқа да сүт тағамдарын дайындау. Педагогтің таңдауы бойынша жартылай фабрикаттардан тағамдар (тұшпара, қайнақша (вареник), кисель, сорпа) дайындау. Сүтті шай, сүтті какао, сүтті кофе (еритін) дайындау. Печенье пісіру.

Таңғы асқа, түскі асқа дастарқан жаю, дастарқанға тағамдар салынған заттарды қою. Дастарқандағы адамдар санын ескере отырып, мектеп асханасында дастарқан жаю. Тамақтану кезінде дастарқан басындағы әрбір затты: шай ішетін кесені, табақшаны, қант салатын ыдысты, шай қасықты, майлықты және педагогтің таңдауы бойынша басқа заттарды қолдану ережелері. Тамақтану кезінде және одан кейін қағаз және маталы майлықтарды қолдану. Тамақтанғаннан кейін рахмет айту;

3) тұрғын үй. Тұрғын үй-жайлардың түрлері: жатақхана, пәтерлер, жеке үйлер. Қаладағы, ауылдағы тұрғын үйлердің ерекшеліктері. Ауылдағы үйдің ауласындағы шаруашылық ғимараттарының атаулары мен мақсаты. Құрылыспен айналысатын адамдардың мамандықтарының атаулары.

Пәтер бөлмелерінің, үйлердің атауы мен мақсаты: қонақ бөлмелері, ас үй, жуынатын бөлме, дәретхана. Жиһаз бөліктерінің атаулары мен мақсаты: педагогтің таңдауы бойынша үстел, орындықтар, креслолар, диван, төсек, киім шкафы және басқалар. Тұрмыстық техниканың атауы мен мақсаты: теледидар, шаңсорғыш, кір жуғыш машина және педагогтің таңдауы бойынша басқалар.

Тұрғын үй жиһаз заттарына ұқыпты қарау. Тұрмыстық техниканы пайдалану ережелері (педагогтің таңдауы бойынша).

Үйде қауіпсіз жүріп-тұру ережелері (бейтаныс адамдарға кіретін есікті ашпау, ересектер болмаған кезде тұрмыстық техниканы, газ плитасын пайдаланбау). Телефонмен сөйлесу әдебі (сәлемдесу, қоштасу, аты-жөнін айту). «Телефонмен сөйлесу» сюжеттік-рөлдік ойыны.

Үй интерьерін, сондай-ақ Бағдарламаның басқа бөлімдерінің мазмұнына сәйкес келетін заттар мен объектілерді көрсететін фотосуреттер бар білім алушының жеке кітабын (альбомын) жасау және пайдалану.

4) көлік. Қоғамдық және жеке көлікті білу, аттарын және мақсатын атау: автобус, троллейбус, такси, трамвай, метро (педагогтың таңдауы бойынша). Қоғамдық көліктің аялдамаларын білу, атау. Қоғамдық көлікте жұмыс істейтін адамдардың еңбегі. «Автобуспен (троллейбуспен) жүру» дидактикалық ойыны. Мамандандырылған машиналарды сыртқы түрі бойынша ажырату (жедел медициналық көмек, полиция, өрт сөндіру машинасы, педагогтің таңдауы бойынша басқа қызметтер). Полицияның, дәрігердің, өрт сөндірушінің міндеттері. Алыс сапарға жүретін көлік құралдары (пойыз). Көлік түрлерінің жүру тәсілдерін атау (автобус, көлік – жүреді, пойыз – жүйткіді).

Қоғамдық көлікте тәртіп ережелерін сақтау: отыру-түсу ережелері, жол жүру ақысын төлеу, салонда тәртіп сақтау, жасы үлкен жолаушыларға, жас балалары бар жолаушыларға орын беру және көмек көрсету. Жолда және жаяу жүргіншілер өтетін өткелде жүру тәртібінің қарапайым ережелері: тротуарды, көшенің жүру бөлігінен өтетін жаяу жүргіншілер өткелін пайдалану (қоқыс тастамау, айқайламау, итермеу). Бағдарламашам сигналдарын білу және оны орындау. Жолда жүру ережелерін сақтамау кезіндегі қауіпті түсіну. Жолдағы төтенше жағдайлардың себептері, төтенше жағдайдағы тәртіп. Үйден мектепке және одан кері қайту жолын зерттеу. Қала бойынша жүретін бағыттар, үйінің мекенжайын атау.

5) халыққа қызмет көрсету саласы. Ересектермен бірге дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар), базарларға, емханаларға, дәріханаларға бару. Тауарларды сатып алу процесін, сатып алушының сатушымен, медициналық қызметкерлермен, дәріхана қызметкерлерімен қарым-қатынасын бақылау. Қоғамдық орындарда тәртіп ережелерін орындау: айқайламау, жүгірмеу, айналадағы адамдарға агрессивті әрекет жасамау, қоршаған ортаға бүлдіру әрекеттерін жасамау, басқалардың заттарына тиіспеу. Сатушымен, дәрігермен, дәріхана қызметкерімен қарым-қатынас жасаудың әлеуметтік мақұлданған тәсілдерін қолдану: сәлемдесу, қоштасу, көрсетілген қызмет пен көмек үшін рахмет айту. Өзіне-өзі қызмет көрсету-азық-түлік дүкенінде тауарларды ересектермен бірге таңдау. Тауарды кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған тауарларды себетке, арбашаға мұқияттап салу. Таңдалған тауарды кассирдің, сатушының алдындағы үстелге мұқият жылжыту. Дәріхананың мақсаты. Ең жақын дәріхананың орналасқан жері. «Дүкен», «Дәрігердің қабылдауында», «Дәріханада» сюжеттік-рөлдік ойындар.

38. 8-сыныпқа арналған «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) киім. Тиісті маусымға сәйкес ұл мен қызға арналған күнделікті және мерекеде киетін киімдерді білу және олардың аттарын атау: шалбар, көйлек, белдемше, жейде, көйлек, алжапқыш, шұлық, колготки, спорттық костюм, күртке, пальто, тон, шарф, қолғап және педагогтің қалауы бойынша білім

алушылардың мүмкіндіктері мен климаттық ерекшеліктерді ескере отырып тағы басқалар. Маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне киім таңдау. Киімнің бөліктерін білу және олардың аттарын (жең, манжет, балақ, белдік, сырма және педагогтің таңдауы бойынша басқа) атау, оларды қызметіне сәйкес пайдалану. Тиісті маусым үшін қыз бен ұлға арналған күнделікті киетін аяқ киімді білу және олардың аттарын атау: бәтеңке, туфли, етік, сандал, кроссовка, үй тәпішкесі. Маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне аяқ киім таңдау. Аяқ киімнің бөліктерін білу және атау (табан, өкше, қоныш, тіл, ілмек, бау және педагогтің таңдауы бойынша). Өз киіміндегі және аяқ киіміндегі ілгектерді (түймелерді, ілмектерді, сырмаларды, жабысқышты) ашып-жабу. Маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне бас киім таңдау: құлақшын, кепке, қалпақ, панама, орамал, бандана. Маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне бас киім таңдау. Көшеде, үйде, мерекеде киетін аяқ киімді ажырату. Оқушының сыртқы келбетіне қойылатын талаптарға сәйкес өзінің сыртқы келбетін өз бетінше бақылау.

2) тамақтану. Ұзақ сақталатын тағамдарды (жарма, макарон өнімдері, тұз, қант, өсімдік майы) сақтау ережелері. Көкөністерді қоймада, жертөледе, тоназытқышта сақтау ережелері.

Ас үй және асхана ыдыстары, құралдар, педагогтің таңдауы бойынша ас үй техникасы. Тамақ дайындау кезіндегі қауіпсіздік техникасы (өткір және кесетін заттарды, электр аспаптарын, газ плитасын пайдалану кезінде). Ас үйде тазалық пен тәртіпті сақтау. Тамақ дайындаудағы гигиеналық талаптар (тағамды қолданудан бұрын қолды жуу).

Құс етінен (тауық, үйрек, күркетауық) тағам дайындау: сорпа, көже, педагогтің таңдауы бойынша дайын құс етінен жасалған тағамдар. Құс етін тұмшапеште (мультипісіргіште) пісіру. Дайын қамырдан бұйымдар дайындау: бауырсақ, шелпек, бәліштер, самса және педагогтің таңдауы бойынша басқа заттар. Сүтті, лимон қосылған шай дайындау.

Таңғы асқа, түскі асқа, түстен кейінгі тамақтануға дастарқан жаю, үстелге тағамдар салынған заттарды қою. Дастарқан басындағы адамдар санын ескере отырып, мектеп асханасында дастарқан жаю. Тамақтану кезінде әрбір тағам салынған заттарды қолдану ережелері: шай ішетін кесе, табақша, қант салатын ыдыс, шай қасық, майлық және педагогтің таңдауы бойынша басқа заттар. Тамақтану кезінде және одан кейін қағаз және маталы майлықтарды қолдану. Тамақтанғаннан кейін рахмет айту;

3) тұрғын үй. Тұрғын үй-жайлардың түрлері: жатақхана, пәтерлер, жеке үйлер. Қаладағы, ауылдағы тұрғын үйлердің ерекшеліктері. Ауылдағы үйдің ауласындағы шаруашылық ғимараттарының атаулары мен мақсаты. Киіз үй құрылысының ерекшеліктері (дөңгелек, бүктеуге оңай, жеңіл, жылы, тасымалдауға ыңғайлы). Құрылыспен айналысатын адамдардың мамандықтарының атаулары.

Пәтер бөлмелерінің, үйлердің атауы мен мақсаты: қонақ бөлмелері, ас үй, жуынатын бөлме, дәретхана. Жиһаз бөліктерінің атаулары мен мақсаты: үстел, орындықтар, креслолар, диван, төсек, киім шкафы және педагогтің таңдауы

бойынша басқа заттар. Ас үйде жиһазды орналастыру тәртібі. Тұрмыстық техниканың атауы мен мақсаты: теледидар, шаңсорғыш, кір жуғыш машина және педагогтің таңдауы бойынша басқалар.

Тұрғын үйдегі жиһаз заттарына ұқыпты қарау. Тұрмыстық техниканы пайдалану ережелері (педагогтің таңдауы бойынша).

Үйде қауіпсіз жүріп-тұру ережелері (бейтаныс адамдарға кіретін есікті ашпау, ересектер болмаған кезде тұрмыстық техниканы, газ плитасын пайдаланбау). Телефонмен сөйлесу әдебі (сәлемдесу, қоштасу, аты-жөнін айту). «Телефонмен сөйлесу сжеттік-рөлдік ойыны».

Үй интерьерін, сондай-ақ Бағдарламаның басқа бөлімдерінің мазмұнына сәйкес келетін заттар мен объектілерді көрсететін фотосуреттер бар білім алушының жеке кітабын (альбомын) жасау және пайдалану.

4) көлік. Қоғамдық және жеке көлікті білу, аттарын және мақсатын атау: автобус, троллейбус, такси, трамвай, метро (педагогтің таңдауы бойынша). Қоғамдық көліктің аялдамаларын білу, атау. Қоғамдық көлікте жұмыс істейтін адамдардың еңбегі. «Автобуспен (троллейбуспен) жүру» дидактикалық ойыны. Мамандандырылған машиналарды сыртқы түрі бойынша ажырату (жедел медициналық көмек, полиция, өрт сөндіру машинасы, педагогтің таңдауы бойынша басқа қызметтер). Полицияның, дәрігердің, өрт сөндірушінің міндеттері. Алыс сапарға жүретін көлік құралдары (пойыз, ұшақ). Көлік түрлерінің жүру тәсілдерін атау (автобус, көлік – жүреді, пойыз – жүйткіді, ұшақ – ұшады).

Қоғамдық көлікте тәртіп ережелерін сақтау: отыру-түсу ережелері, жол жүру ақысын төлеу, салонда тәртіп сақтау, жасы үлкен жолаушыларға, жас балалары бар жолаушыларға орын беру және көмек көрсету. Жолда және жаяу жүргіншілер өткелінде жүрудің қарапайым ережелері: тротуарды, көшенің жүру бөлігінен өтетін жаяу жүргіншілер өткелін пайдалану (қоқыс тастамау, айқайламау, итермеу). Бағдарламашам сигналдарын білу және оны орындау. Жолда жүру ережелерін сақтамау кезіндегі қауіпті түсіну. Жолдағы төтенше жағдайлардың себептері, төтенше жағдайдағы тәртіп. Үйден мектепке және одан кері қайту жолын зерттеу. Қала бойынша жүру бағыттары, үйінің мекенжайын атау.

5) халыққа қызмет көрсету саласы. Ересектермен бірге дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар), базарларға, емханаларға, дәріханаларға, поштаға бару. Тауарларды сатып алу процесін, сатып алушының сатушымен, медициналық қызметкерлермен, пошта, дәріхана қызметкерлерімен қарым-қатынасын бақылау. Қоғамдық орындарда тәртіп ережелерін орындау: айқайламау, жүгірмеу, айналадағы адамдарға агрессивті әрекет жасамау, қоршаған ортаға бүлдіру әрекеттерін жасамау, басқалардың заттарына тиіспеу. Сатушымен, дәрігермен, дәріхана, пошта қызметкерімен қарым-қатынас жасаудың әлеуметтік мақұлданған тәсілдерін қолдану: сәлемдесу, қоштасу, көрсетілген қызмет пен көмек үшін рахмет айту. Өзіне-өзі қызмет көрсету-азық-түлік дүкенінде тауарларды ересектермен бірге таңдау. Тауарды кассаға жеткізу

үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған тауарларды себетке, арбашаға мұқияттап салу. Таңдалған тауарды кассирдің, сатушының алдындағы үстелге мұқият жылжыту. «Азық-түлік дүкені», «Дәрігердің қабылдауында», «Дәріханада», «Поштада» сюжеттік-рөлдік ойындары.

39. 9-сыныпқа арналған «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) киім. Тиісті маусымға сәйкес ұл мен қызға арналған күнделікті және мерекеде киетін киімдерді білу және олардың аттарын атау: шалбар, көйлек, белдемше, жейде, көйлек, алжапқыш, шұлық, колготки, спорттық костюм, күртке, плащ, пальто, тон, шарф, қолғап және педагогтің қалауы бойынша білім алушылардың мүмкіндіктері мен климаттық ерекшеліктерді ескере отырып тағы басқалар. Маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне киім таңдау. Киімнің бөліктерін білу және олардың аттарын (жең, манжет, балақ, белдік, сырма және педагогтің таңдауы бойынша) атау, оларды қызметіне сәйкес пайдалану. Тиісті маусым үшін қыз бен ұлға арналған күнделікті киетін аяқ киімді білу және олардың аттарын атау: бәтеңке, туфли, етік, сандал, кроссовка, үй тәпішкесі. Маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне аяқ киім таңдау. Аяқ киімнің бөліктерін білу және атау (табан, өкше, қоныш, тіл, ілмек, бау және педагогтің таңдауы бойынша басқа). Өз киіміндегі және аяқ киіміндегі ілгектерді (түймелерді, ілмектерді, сырмаларды, жабысқышты) ашып-жабу. Маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне бас киім таңдау: құлақшын, кепке, қалпақ, панама, орамал, бандана. Маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне бас киім таңдау. Көшеде, үйде, мерекеде киетін аяқ киімді ажырату. Оқушының сыртқы келбетіне қойылатын талаптарға сәйкес өзінің сыртқы келбетін өз бетінше бақылау.

2) тамақтану. Балық пен теңіз өнімдерінің адам тамақтануындағы маңызы. Балық өнімдерінің асортименті (дүкенге саяхат). Балық өнімдерінің жіктелуі: тірі, салқындатылған және тоңазытылған, тұздалған, қақталған, кептірілген, ысталған балық. Балықты қайта өңдеу өнімдері: жартылай фабрикаттар, аспаздық өнімдер. Балық консервілері мен пресервалар. Уылдырық өнімдері. Балық өнімдерін сақтау ережелері мен мерзімдері.

Ас үй және асхана ыдыстары, құралдар, педагогтің таңдауы бойынша ас үй техникасы. Тамақ дайындау кезіндегі қауіпсіздік техникасы (өткір және кесетін заттарды, электр аспаптарын, газ плитасын пайдалану кезінде). Ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау. Тамақ дайындаудағы гигиеналық талаптар (тағамды қолданудан бұрын қолды жуу).

Балық өнімдерінен бутербродтар дайындау. Педагогтің таңдауы бойынша балық пен консервіленген балықты пайдалану арқылы салаттар дайындау. Балық сорпаларын дайындау. Балық қуыру және пісіру. Балықтың жартылай фабрикаттарын дайындау. Жартылай фабрикаттан кисель дайындау. Шай қалташалары шайын дайындау, шай демдеу.

Таңғы асқа, түскі асқа, мерекеге дастарқан жаю, дастарқан басындағы адамдардың санын ескере отырып, дастарқанға тағамдар салынған заттарды қою. Мектеп асханасында дастарқан жаю. Тамақтану кезінде әрбір тағам салынған

заттарды қолдану ережелері: шай ішетін кесе, табақша, қант салатын ыдыс, шай қасық, майлық және педагогтің таңдауы бойынша басқалар. Тамақтану кезінде және одан кейін қағаз және маталы майлықтарды қолдану. Тамақтанғаннан кейін рахмет айту;

3) тұрғын үй. Тұрғын үй-жайлардың түрлері: жатақхана, пәтерлер, жеке үйлер. Қаладағы, ауылдағы тұрғын үйлердің ерекшеліктері. Ауылдағы үйдің ауласындағы шаруашылық ғимараттардың атаулары мен мақсаты. Киіз үй құрылысының ерекшеліктері (дөңгелек, бүктеуге оңай, жеңіл, жылы, тасымалдауға ыңғайлы). Құрылыспен айналысатын адамдардың мамандықтарының атаулары.

Пәтер бөлмелерінің, үйлердің атауы мен мақсаты: қонақ бөлмелері, ас үй, жуынатын бөлме, дәретхана. Жиһаз бөліктерінің атаулары мен мақсаты: педагогтің таңдауы бойынша үстел, орындықтар, креслолар, диван, төсек, киім шкафы және басқалар. Жатын бөлмеге жиһаз орналастыру тәртібі. Тұрмыстық техниканың атауы мен мақсаты: теледидар, шаңсорғыш, кір жуғыш машина және педагогтің таңдауы бойынша басқалар.

Тұрғын үйдегі жиһаз заттарына ұқыпты қарау. Тұрмыстық техниканы пайдалану ережелері (педагогтің таңдауы бойынша).

Үйде қауіпсіз жүріп-тұру ережелері (бейтаныс адамдарға кіретін есікті ашпау, ересектер болмаған кезде тұрмыстық техниканы, газ плитасын пайдаланбау). Телефонмен сөйлесу әдебі (сәлемдесу, қоштасу, аты-жөнін айту). «Телефонмен сөйлесу» сюжеттік-рөлдік ойыны.

Үй интерьерін, сондай-ақ Бағдарламаның басқа бөлімдерінің мазмұнына сәйкес келетін заттар мен объектілерді көрсететін фотосуреттер бар білім алушының жеке кітабын (альбомын) жасау және пайдалану.

4) көлік. Қоғамдық және жеке көлікті білу, олардың аттары мен мақсатын атау: автобус, троллейбус, такси, трамвай, метро (педагогтің таңдауы бойынша). Қоғамдық көліктің аялдамаларын білу, атау. Қоғамдық көлікте жұмыс істейтін адамдардың еңбегі. «Автобуспен (троллейбуспен) жүру дидактикалық ойыны. Мамандандырылған машиналарды сыртқы түрі бойынша ажырату (жедел медициналық көмек, полиция, өрт сөндіру машинасы, педагогтың таңдауы бойынша басқа қызметтер). Полицияның, дәрігердің, өрт сөндірушінің міндеттері. Алыс сапарға жүретін көлік құралдары (пойыз, ұшақ, пароход). Көлік түрлерінің жүру тәсілдерін атау (автобус, көлік – жүреді, пойыз – жүйткіді, ұшақ – ұшады, пароход - жүзеді).

Қоғамдық көлікте тәртіп ережелерін сақтау: отыру-түсу ережелері, жол жүру ақысын төлеу, салонда тәртіп сақтау, жасы үлкен жолаушыларға, жас балалары бар жолаушыларға орын беру және көмек көрсету. Жолда және жаяу жүргіншілер өтетін жолда жүрудің қарапайым ережелері: тротуарды, көшенің жүру бөлігінен өтетін жаяу жүргіншілер өткелін пайдалану (қоқыс тастамау, айқайламау, итермеу). Бағдаршам сигналдарын білу және оны орындау. Жолда жүру ережелерін сақтамау кезіндегі қауіпті түсіну. Жолдағы төтенше жағдайлардың себептері, төтенше жағдайдағы тәртіп. Үйден мектепке және одан

кері қайту жолын зерттеу. Қала бойынша жүру бағыттары, үйінің мекенжайын атау. «Қалалық автобуспен жүру» сюжеттік-рөлдік ойыны.

5) халыққа қызмет көрсету саласы. Ересектермен бірге дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар), базарларға, емханаларға, дәріханаларға, пошта бөлімшелеріне, кафелерге бару. Қоғамдық орындарда тәртіп ережелерін орындау: айқайламау, жүгірмеу, айналадағы адамдарға агрессивті әрекет пен қоршаған ортаға бүлдіру әрекеттерін жасамау, басқалардың заттарына тиіспеу. Сатушымен, дәрігермен, дәріхана, пошта, кафе қызметкерімен қарым-қатынас жасаудың әлеуметтік мақұлданған тәсілдерін қолдану: сәлемдесу, қоштасу, көрсетілген қызмет, көмек үшін рахмет айту. Өзіне-өзі қызмет көрсету, азық-түлік дүкенінен тауарлар таңдау, оларды сатып алу үшін ақы төлеу. Азық-түлікті кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған тауарларды себетке, арбашаға ұқыптап салу. Таңдалған тауарды кассирдің, сатушының алдындағы үстелге мұқият жылжыту. Кафеге бару, дастарқан басында тәртіптік дағдыларды қолдану, бейтаныс адамдармен (кафе қызметкерлерімен) қарым-қатынас жасау, ұқыпты тамақтану, ас құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану. «Азық-түлік дүкені», «Дәрігердің қабылдауында», «Дәріханада», «Поштада», «Кафеде» сюжеттік-рөлдік ойындары. Шұғыл көмек телефондарын білу: жедел жәрдем, өрт сөндіру қызметі.

40. 10-сыныпқа арналған «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) киім. Тиісті маусымға сәйкес ұл мен қызға арналған күнделікті және мерекеде киетін киімдерді білу және олардың аттарын атау: шалбар, көйлек, белдемше, жейде, көйлек, алжапқыш, шұлық, колготки, спорттық костюм, күртке, шарф, қолғап және тағы басқалар (білім алушылардың мүмкіндіктері мен климаттық ерекшеліктерді ескере отырып, педагогтің таңдауы бойынша алынған) Маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне киім таңдау. Киімнің бөліктерін білу және олардың аттарын (жең, манжет, балақ, белдік, сырма және педагогтің таңдауы бойынша басқалар) атау, оларды қызметіне сәйкес пайдалану. Тиісті маусым үшін қыз бен ұлға арналған күнделікті киетін аяқ киімді білу және олардың аттарын атау: бәтеңке, туфли, етік, сандал, кроссовка, үй тәпішкесі. Маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне аяқ киім таңдау. Аяқ киімнің бөліктерін білу және атау (табан, өкше, қоныш, тіл, ілмек, бау және педагогтің таңдауы бойынша тағы басқалар). Өз киіміндегі және аяқ киіміндегі ілгектерді (түймелерді, ілмектерді, сырмаларды, жабысқышты) ашып-жабу. Маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне бас киім таңдау: құлақшын, кепке, қалпақ, панама, орамал, бандана. Маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне бас киім таңдау. Көшеде, үйде, мерекеде киетін аяқ киімді ажырату. Оқушының сыртқы келбетіне қойылатын талаптарға сәйкес өзінің сыртқы келбетін өз бетінше бақылау.

2) тамақтану. Ет тағамдарын білу және атау (педагогтің таңдауы бойынша). Ет пен ет тағамдарын тоңазытқышта сақтау ережелері, азық-түлік контейнерлерін пайдалану.

Ас үй және асхана ыдыстары, құралдар, педагогтің таңдауы бойынша ас үй техникасы. Тамақ дайындау кезіндегі қауіпсіздік техникасы (өткір және кесетін заттарды, электр аспаптарын, газ плитасын пайдалану кезінде). Ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау. Тамақ дайындаудағы гигиеналық талаптар (тағамды қолданудан бұрын қолды жуу).

Көкөніс пен ет сорпасында көже дайындау. Құймақ қамырын, алма пирогын (Шарлотка) дайындау. Дайын қамырдан бәліштер мен қаусырмалар үшін жай салмалар (педагогтің таңдауы бойынша алма, асқабақ, сүзбе, кептірілген жемістер, тартылған ет) дайындау. Құймақтар, бәліштер, қаусырмалар пісіру. Туралған ет тағамдарын дайындау (педагогтің таңдауы бойынша). Сүтті шай, лимон қосылған шай дайындау.

Таңғы асқа, түскі асқа, мерекеге дастарқан жаю, дастарқандағы адамдар санын ескере отырып, тағамдар салынған заттарды үстелге қою. Мектеп асханасында дастарқан жаю. Тамақтану кезінде әр тағам салынған заттарды қолдану ережелері: шай ішетін кесе, табақша, қант салатын ыдыс, шай қасық, майлық және педагогтің таңдауы бойынша тағы басқалар. Тамақтану кезінде және одан кейін қағаз және маталы майлықтарды қолдану. Тамақтанғаннан кейін рахмет айту;

3) тұрғын үй. Тұрғын үй-жайлардың түрлері: жатақхана, пәтерлер, жеке үйлер. Қаладағы, ауылдағы тұрғын үйлердің ерекшеліктері. Ауылдағы үйдің ауласындағы шаруашылық ғимараттарының атаулары мен мақсаты. Киіз үй құрылысының ерекшеліктері (дөңгелек, бүктеуге оңай, жеңіл, жылы, тасымалдауға ыңғайлы). Киіз үйде киім-кешек пен тұрмыстық заттарды сақтау ерекшеліктері. Құрылыспен айналысатын адамдардың мамандықтарының атаулары.

Пәтер бөлмелерінің, үйлердің атауы мен мақсаты: қонақ бөлмелері, ас үй, жуынатын бөлме, дәретхана. Жиһаз бөліктерінің атаулары мен мақсаты: үстел, орындықтар, креслолар, диван, төсек, киім шкафы және педагогтің таңдауы бойынша тағы басқалар. Жатын бөлмеде, қонақ бөлмеде (залда) жиһаз орналастыру тәртібі. Тұрмыстық техниканың атауы мен мақсаты: теледидар, шаңсорғыш, кір жуғыш машина және педагогтің таңдауы бойынша тағы басқалар.

Жиһазды пайдалану ережелері: тұрғын үйдегі жиһаз заттарына ұқыпты қарау. Тұрмыстық техниканы пайдалану ережелері (педагогтің таңдауы бойынша).

Үйде қауіпсіз жүріп-тұру ережелері (бейтаныс адамдарға кіретін есікті ашпау, ересектер болмаған кезде тұрмыстық техниканы, газ плитасын пайдаланбау). Телефонмен сөйлесу әдебі (сәлемдесу, қоштасу, аты-жөнін айту). «Телефонмен сөйлесу» сюжеттік-рөлдік ойыны.

Үй интерьерін, сондай-ақ Бағдарламаның басқа бөлімдерінің мазмұнына сәйкес келетін заттар мен объектілерді көрсететін фотосуреттер бар білім алушының жеке кітабын (альбомын) жасау және пайдалану.

4) көлік. Қоғамдық және жеке көлікті білу, олардың аттарын және мақсатын атау: автобус, троллейбус, такси, трамвай, метро (педагогтің таңдауы бойынша). Қоғамдық көліктің аялдамаларын білу, атау. Қоғамдық көлікте жұмыс істейтін адамдардың еңбегі. «Автобуспен (троллейбуспен) жүру» дидактикалық ойыны. Мамандандырылған машиналарды сыртқы түрі бойынша ажырату (жедел медициналық көмек, полиция, өрт сөндіру машинасы, педагогтің таңдауы бойынша басқа қызметтер). Полицияның, дәрігердің, өрт сөндірушінің міндеттері. Алыс сапарға жүретін көлік құралдары (пойыз, ұшақ, кеме). Көлік түрлерінің жүру тәсілдерін атау (автобус, көлік – жүреді, пойыз – жүйткіді, ұшақ – ұшады, пароход - жүзеді).

Қоғамдық көлікте тәртіп ережелерін сақтау: отыру-түсу ережелері, жол жүру ақысын төлеу, салонда тәртіп сақтау, жасы үлкен жолаушыларға, жас балалары бар жолаушыларға орын беру және көмек көрсету. Жолда және жаяу жүргіншілер өтетін жолда жүрудің қарапайым ережелері: тротуарды, көшенің жүру бөлігінен өтетін жаяу жүргіншілер өткелін пайдалану (қоқысқа тастамау, айқайламау, итермеу). Бағдаршам сигналдарын білу және оны орындау. Жолда жүру ережелерін сақтамау кезіндегі қауіпті түсіну. Жолдағы төтенше жағдайлардың себептері, төтенше жағдайдағы тәртіп. Үйден мектепке және одан кері қайту жолын зерттеу. Қала бойынша жүру бағыттары, үйінің мекенжайын атау.

5) халыққа қызмет көрсету саласы. Дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар), базарларға, емханаларға, дәріханаларға, пошта бөлімшелеріне, кафелерге, көрмелерге, мұражайларға, театрларға ересектермен бірге бару. Қоғамдық орындарда тәртіп ережелерін орындау: айқайламау, жүгірмеу, айналадағы адамдарға агрессивті әрекет және қоршаған ортаға бүлдіру әрекеттерін жасамау, басқалардың заттарына тиіспеу. Сатушымен, дәрігермен, дәріхана, пошта, кафе, мұражай, театр қызметкерімен қарым-қатынас жасаудың әлеуметтік мақұлданған тәсілдерін қолдану: сәлемдесу, қоштасу, көрсетілген қызмет пен көмек үшін рахмет айту. Өзіне-өзі қызмет көрсету-азық-түлік дүкенінен тауарлар таңдау, сатып алғаны үшін ақы төлеу. Азық-түлікті кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған тауарларды себетке, арбашаға ұқыптап салу. Таңдалған тауарды кассирдің, сатушының алдындағы үстелге мұқият жылжыту. «Азық-түлік дүкені» рөлдік ойыны. Кафеге бару, дастарқан басында тәртіп дағдыларын қолдану, бейтаныс адамдармен (кафе қызметкерлерімен) қарым-қатынас жасау, ұқыпты тамақтану, ас құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану. Жедел жәрдем телефондарын білу: жедел медициналық көмек, өрт сөндіру қызметі.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

41. Бағдарламадағы оқу мақсаттары кодтамамен берілген. Кодтағы бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бағдарламаның бөлімі мен шағын бөлімін, төртінші сан оқу мақсатының нөмірленуін көрсетеді. Мысалы, 6.2.1.4

кодтамасындағы: «6» - сынып, «2.1» – шағын бөлім, «4» – оқу мақсатының нөмірі.

42. Оқу мақсаттарының жүйесі бөлімдер мен сыныптар бойынша берілген:

1) «Киім» бөлімі

Бөлімше	Оқу мақсаттары					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып	10-сынып
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	5.1.1.1 педагогтің таңдауы бойынша тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған күнделікті киімдерді білу және атау	6.1.1.1 педагогтің таңдауы бойынша тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған күнделікті киімдерді білу және атау	7.1.1.1 педагогтің таңдауы бойынша тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған күнделікті және мерекеде киетін киімдерді білу және атау	8.1.1.1 педагогтің таңдауы бойынша тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған күнделікті және мерекеде киетін киімдерді білу және атау	9.1.1.1 педагогтің таңдауы бойынша тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған күнделікті және мерекеде киетін киімдерді білу және атау	10.1.1.1 педагогтің таңдауы бойынша тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған күнделікті және мерекеде киетін киімдерді білу және атау
	5.1.1.2 киімнің бөліктерін (жең, манжет, балақ, белдік, сырма және педагогтің таңдауы бойынша басқалар) білу және атау	6.1.1.2 киімнің бөліктерін (жең, манжет, балақ, белдік, сырма және педагогтің таңдауы бойынша басқалар) білу және атау	7.1.1.2 киімнің бөліктерін (жең, манжет, балақ, белдік, сырма және педагогтің таңдауы бойынша басқалар) білу және атау	8.1.1.2 киімнің бөліктерін (жең, манжет, балақ, белдік, сырма және педагогтің таңдауы бойынша басқалар) білу және атау	9.1.1.2 киімнің бөліктерін (жең, манжет, балақ, белдік, сырма және педагогтің таңдауы бойынша басқалар) білу және атау	10.1.1.2 киімнің бөліктерін (жең, манжет, балақ, белдік, сырма және педагогтің таңдауы бойынша басқалар) білу және атау
	5.1.1.3 тиісті маусым үшін қыз бен ұлға арналған күнделікті киетін аяқ киімді білу және атау	6.1.1.3 тиісті маусым үшін қыз бен ұлға арналған күнделікті киетін аяқ киімді білу және атау	7.1.1.3 тиісті маусым үшін қыз бен ұлға арналған күнделікті киетін аяқ киімді білу және атау	8.1.1.3 тиісті маусым үшін қыз бен ұлға арналған күнделікті киетін аяқ киімді білу және атау	9.1.1.3 тиісті маусым үшін қыз бен ұлға арналған күнделікті киетін аяқ киімді білу және атау	10.1.1.3 тиісті маусым үшін қыз бен ұлға арналған күнделікті киетін аяқ киімді білу және атау

5.1.1.4 аяқ киімнің бөліктерін білу және атау (табан, өкше, қоныш, тіл, ілгек, бау және педагогтің таңдауы бойынша басқа)	6.1.1.4 аяқ киімнің бөліктерін білу және атау (табан, өкше, қоныш, тіл, ілгек, бау және педагогтің таңдауы бойынша басқа)	7.1.1.4 аяқ киімнің бөліктерін білу және атау (табан, өкше, қоныш, тіл, ілгек, бау және педагогтің таңдауы бойынша басқа)	8.1.1.4 аяқ киімнің бөліктерін білу және атау (табан, өкше, қоныш, тіл, ілгек, бау және педагогтің таңдауы бойынша басқа)	9.1.1.4 аяқ киімнің бөліктерін білу және атау (табан, өкше, қоныш, тіл, ілгек, бау және педагогтің таңдауы бойынша тағы басқа)	10.1.1.4 аяқ киімнің бөліктерін білу және атау (табан, өкше, қоныш, тіл, ілгек, бау және педагогтің таңдауы бойынша тағы басқа)
5.1.1.5 маусымға және ауайына сәйкес өзіне киім таңдау	6.1.1.5 маусымға және ауайына сәйкес өзіне киім таңдау	7.1.1.5 маусымға және ауайына сәйкес өзіне киім таңдау	8.1.1.5 маусымға және ауайына сәйкес өзіне киім таңдау	9.1.1.5 маусымға және ауайына сәйкес өзіне киім таңдау	10.1.1.5 маусымға және ауайына сәйкес өзіне киім таңдау
5.1.1.6 маусымға және ауайына сәйкес аяқ киім таңдау, аяқ киімді кию үшін оны киетін құралды қолдану	6.1.1.6 маусымға және ауайына сәйкес аяқ киім таңдау, аяқ киімді кию үшін оны киетін құралды қолдану	7.1.1.6 маусымға және ауайына сәйкес аяқ киім таңдау, аяқ киімді кию үшін оны киетін құралды қолдану	8.1.1.6 маусымға және ауайына сәйкес аяқ киім таңдау, аяқ киімді кию үшін оны киетін құралды қолдану	9.1.1.6 маусымға және ауайына сәйкес аяқ киім таңдау, аяқ киімді кию үшін оны киетін құралды қолдану	10.1.1.6 маусымға және ауайына сәйкес аяқ киім таңдау, аяқ киімді кию үшін оны киетін құралды қолдану
5.1.1.7 киіміндегі және аяқ киіміндегі ілгектерді (түймелер, түйреуіштер, ілмектер, сырмалар, баулар және педагогтің таңдауы бойынша	6.1.1.7 киіміндегі және аяқ киіміндегі ілгектерді (түймелер, түйреуіштер, ілмектер, сырмалар, баулар және педагогтің таңдауы бойынша тағы басқалар)	7.1.1.7 киіміндегі және аяқ киіміндегі ілгектерді (түймелер, түйреуіштер, ілмектер, сырмалар, баулар және педагогтің таңдауы бойынша	8.1.1.7 киіміндегі және аяқ киіміндегі ілгектерді (түймелер, түйреуіштер, ілмектер, сырмалар, баулар және педагогтің таңдауы бойынша	9.1.1.7 киіміндегі және аяқ киіміндегі ілгектерді (түймелер, түйреуіштер, ілмектер, сырмалар, баулар және педагогтің таңдауы бойынша	10.1.1.7 киіміндегі және аяқ киіміндегі ілгектерді (түймелер, түйреуіштер, ілмектер, сырмалар, баулар және педагогті

	тағы басқалар) ашып-жабу	ашып-жабу	тағы басқалар) ашып-жабу	тағы басқалар) ашып-жабу	тағы басқалар) ашып-жабу	ң таңдауы бойынша тағы басқалар) ашып-жабу
	5.1.1.8 тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған бас киімдерді білу және атау	6.1.1.8 тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған бас киімдерді білу және атау	7.1.1.8 тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған бас киімдерді білу және атау	8.1.1.8 тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған бас киімдерді білу және атау	9.1.1.8 тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған бас киімдерді білу және атау	10.1.1.8 тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған бас киімдерді білу және атау
	5.1.1.9 көшеге және үйге киетін аяқ киімді ажырату	6.1.1.9 көшеге және үйге киетін аяқ киімді ажырату	7.1.1.9 көшеге, үйге, мерекеге киетін аяқ киімдерді ажырату	8.1.1.9 көшеге, үйге, мерекеге киетін аяқ киімдерді ажырату	9.1.1.9 көшеге, үйге, мерекеге киетін аяқ киімдерді ажырату	10.1.1.9 көшеге, үйге, мерекеге киетін аяқ киімдерді ажырату
	5.1.1.10 маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне бас киім таңдау	6.1.1.10 маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне бас киім таңдау	7.1.1.10 маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне бас киім таңдау	8.1.1.10 маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне бас киім таңдау	9.1.1.10 маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне бас киім таңдау	10.1.1.10 маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне бас киім таңдау
	5.1.1.11 өзінің сыртқы келбетін бақылау	6.1.1.11 өзінің сыртқы келбетін бақылау	7.1.1.11 өзінің сыртқы келбетін бақылау	7.1.1.11 өзінің сыртқы келбетін бақылау	9.1.1.11 өзінің сыртқы келбетін бақылау	10.1.1.11 өзінің сыртқы келбетін бақылау

2) «Тамақтану» бөлімі

Бөлімше	Оқу мақсаттары					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып	10-сынып
2.1 Азық-түлік өнімдері	5.2.1.1 көкөністерді білу, атау (педагогтің таңдауы бойынша)	6.2.1.1 таңғы асқа, түскі асқа, түстен кейінгі тағамдарға, кешкі асқа дайындалған тағамдарды	7.2.1.1 сүт өнімдерін білу және атау	8.2.1.1 ұзақ сақталатын өнімдерді білу және атау	9.2.1.1 балықтан жасалған тағамдарды білу және атау	10.2.1.1 ет тағамдарын білу және атау

		білу және атау				
	5.2.1.2 көкөністерді жеуге дайындау: оларды жуу, кесу	6.2.1.2 тоңазытқышты сақталатын тағамдарды атау	7.2.1.2 сүттен дайындалған тағамдарды білу және атау	8.2.1.2 құс етінен дайындалған тағамдарды білу және атау	9.2.1.2 көкөністер мен жемістерді жеуге дайындау: оларды жуу, кесу	10.2.1.2 тоңазытқышта сақталатын тағамдарды атау
	5.2.1.3 жеміс-жидектерді жеуге дайындау: оларды жуу, сүйектерін алу, табаққа, вазаға салып қою	6.2.1.3 тағамдарды тоңазытқыш сөрелеріне қою, дайын тағамдарды сақтау үшін контейнерлерді пайдалану	7.2.1.3 сүт өнімдерін тоңазытқыш сөрелеріне қою	8.2.1.3 дайын қамырдан дайындалған тағамдарды білу және атау	9.2.1.3 балық өнімдерін тоңазытқышқа қою, дайын тағамдарды сақтау үшін контейнерлерді қолдану	10.2.1.3 ет өнімдерін тоңазытқышқа қою, дайын тағамдарды сақтау үшін контейнерлерді қолдану
2.2 Ас үй және асхана ыдыстары, техника	5.2.2.1 шайыдыстарын, құралдарды білу, атау (кесетін тақтайша, майлық)	6.2.2.1 педагогтің таңдауы бойынша ас үй мен асхана ыдыстарын, құралдарды (үккіш, шайқағыш және басқалар), техниканы (блендер және басқалар) білу және атау	7.2.2.1 педагогтің таңдауы бойынша ас үй мен асхана ыдыстарын, құралдарды (үккіш, шайқағыш және басқалар), техниканы (миксер, мультипісіргіш және басқалар) білу және атау	8.2.2.1 педагогтің таңдауы бойынша ас үй және асхана ыдыстарын, құралдарды (оқтау, ет тартқыш және басқалар), техниканы (комбайн, қысқа толқынды пеш және басқалар) білу және атау	9.2.2.1 педагогтің таңдауы бойынша ас үй мен асхана ыдыстарын, құралдарды, ас үйдің техникалық жабдықтарын білу және атау	10.2.2.1 педагогтің таңдауы бойынша ас үй мен асхана ыдыстарын, құралдарды, ас үйдің техникалық жабдықтарын білу және атау
	5.2.2.2 жылыту құрылғыларын (электр шайнек, плита)	6.2.2.2 газ немесе электр плитасын білу және атау	7.2.2.2 газ немесе электр плитасын, тұмшاپешті білу және атау	8.2.2.2 газ немесе электр плитасын, тұмшاپешті білу және атау	9.2.2.2 газ немесе электр плитасын, тұмшاپешті білу және атау	10.2.2.2 газ немесе электр плитасын, тұмшاپешті білу

	білу, атау					және атау
	5.2.2.3 кесетін тақтайшаны, пышақты, майлықты, шайыдысын, электр шайнекті, салат салатындыстарды, ас құралдарын қолдану	6.2.2.3 педагогтің таңдауы бойынша асханыдыстарын, құралдарды (үккіш, шайқағыш және басқалар), техниканы (блендер және басқалар) пайдалану	7.2.2.3 педагогтің таңдауы бойынша асханыдыстарын, құралдарды (үккіш, шайқағыш және басқалар), техниканы (блендер және басқалар) пайдалану	8.2.2.3 педагогтің таңдауы бойынша асханыдыстарын, құралдарды (оқтау, ет тартқыш және басқалар), техниканы (комбайн, қысқа толқынды пеш және басқалар) пайдалану	9.2.2.3 педагогтің таңдауы бойынша ас үй мен асханыдыстарын, құралдарды, техниканы қолдану	10.2.2.3 педагогтің таңдауы бойынша ас үй мен асханыдыстарын, құралдарды, техниканы қолдану
2.3 Тамақ дайындау	5.2.3.1 ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау	6.2.3.1 ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау	7.2.3.1 ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау	8.2.3.1 ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау	9.2.3.1 ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау	10.2.3.1 ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау
	5.2.3.2 тамақ дайындау кезінде гигиена мен қауіпсіздік талаптарын сақтау	6.2.3.2 тамақ дайындау кезінде гигиена мен қауіпсіздік талаптарын сақтау	7.2.3.2 тамақ дайындау кезінде гигиена мен қауіпсіздік талаптарын сақтау	8.2.3.2 тамақ дайындау кезінде гигиена мен қауіпсіздік талаптарын сақтау	9.2.3.2 тамақ дайындау кезінде гигиена мен қауіпсіздік талаптарын сақтау	10.2.3.2 тамақ дайындау кезінде гигиена мен қауіпсіздік талаптарын сақтау
	5.2.3.3 жай бутербродтар жасау	6.2.3.3 шұжықтарды, қысқа шұжықтарды қайнатып, алдына беру	7.2.3.3 сүт көже дайындау	8.2.3.3 құс етінен (тауық, үйрек, күркетауық) сорпа дайындау	9.2.3.3 балық өнімдерінен бутербродтар дайындау	10.2.3.3 көкөністен және еттен сорпадайындау
	5.2.3.4 педагогтің таңдауы бойынша жаңа піскен көкөністерден	6.2.3.4 педагогтің таңдауы бойынша қайнатылған көкөністерден салаттар дайындау	7.2.3.4 педагогтің таңдауы бойынша сүт ботқасын дайындау	8.2.3.4 педагогтің таңдауы бойынша дайын тартылған құс етінен	9.2.3.4 педагогтің таңдауы бойынша балық пен консервіленген балықты	10.2.3.4 қамыр дайындау, құймақ пісіру

	салаттар дайындау			тағамдар дайындау	пайдалану мен салаттар дайындау	
	5.2.3.5 педагогтің таңдауы бойынша жаңа піскен жемістерден салаттар дайындау	6.2.3.5 күріш, қарақұмық жармасын (және педагогтің таңдауы бойынша тағы басқа жармаларды) қайнатып, алдына беру	7.2.3.5 ірімшік көмесін дайындау	8.2.3.5 тұмша пеште, мультипісі ргіште құсетін дайындау	9.2.3.5 балық сорпасын дайындау	10.2.3.5 қамыр дайындап, «Шарлотка» алма бәлішін пісіру
	5.2.3.6 педагогтің таңдауы бойынша жұмыртқа тағамдарын дайындау	6.2.3.6 макарон бұйымдарын қайнатып, алдына беру	7.2.3.6 сүзбелі құймақ дайындау	8.2.3.6 дайын қамырдан бауырсақ пісіру	9.2.3.6 балықты қуыру, балықтың жартылай фабрикаттары дайындау	10.2.3.6 дайын қамырдан бәліштер мен қаусырма лар үшін жай салмалар (алма, асқабақ, сүзбе, кептірілген жемістер) дайындау
	5.2.3.7 педагогтің таңдауы бойынша қайнатылған және бұқтырылған көкөністерден тағамдар дайындау	6.2.3.7 педагогтің таңдауы бойынша жартылай фабрикаттардан (тұшпара, қайнақша (вареник), кисель, сорпа) тағамдар дайындау	7.2.3.7 печенье пісіру, педагогтің таңдауы бойынша жартылай фабрикаттардан (тұшпара, қайнақша (вареник), кисель сорпа) тағамдар дайындау	8.2.3.7 дайын қамырдан шелпек пісіру	9.2.3.7 балықты тұмшапеште пісіру	10.2.3.7 тұмшапеште бәліштер, қаусырма дайындау
	5.2.3.8 педагогтің таңдауы	6.2.3.8 педагогтің таңдауы	7.2.3.8 сүтті какао, сүт	8.2.3.8 дайын қамырдан	9.2.3.8 жартылай фабрикатта	10.2.3.8 туралған еттен

	бойынша жартылай фабрика тараптан тағамдар дайындау	бойынша сусындар (компот, морс, сүт коктейлі) дайындау	қосылған кофе дайындау	ішіне әртүрлі салма салынған самса, бәліштер дайындау	н кисель дайындау	тағамдар дайындау
	5.2.3.9 қалташадағы шайды демдеу	6.2.3.9 қалташадағы шайды шай демдеу шәйнегінде демдеу	7.2.3.9 сүтті шай дайындау	8.2.3.9 сүтті шай, лимонқосылған шай дайындау	9.2.3.9 қалташадағы шайды шай демдеу шәйнегінде демдеу	10.2.3.9 сүтті шай, лимонқосылған шай дайындау
2.4 Тамақтану мәдениеті	5.2.4.1 тамақтанар алдында қолды жуу; тамақтанғаннан кейін ауызды сумен шаю	6.2.4.1 тамақтанар алдында қолды жуу; тамақтанғаннан кейін ауызды сумен шаю	7.2.4.1 тамақтанар алдында қолды жуу; тамақтанғаннан кейін ауызды сумен шаю	8.2.4.1 тамақтанар алдында қолды жуу; тамақтанғаннан кейін ауызды сумен шаю	9.2.4.1 тамақтанар алдында қолды жуу; тамақтанғаннан кейін ауызды сумен шаю	10.2.4.1 тамақтанар алдында қолды жуу; тамақтанғаннан кейін ауызды сумен шаю
	5.2.4.2 ас құралдарын (шай мен ас қасық, шанышқы, пышақ, майлық) мақсатына сай қолдану	6.2.4.2 ас құралдарын (шай мен ас қасық, шанышқы, пышақ, майлық) мақсатына сай қолдану	7.2.4.2 ас құралдарын (шай мен ас қасық, шанышқы, пышақ, майлық) мақсатына сай қолдану	8.2.4.2 ас құралдарын (шай мен ас қасық, шанышқы, пышақ, майлық) мақсатына сай қолдану	9.2.4.2 ас құралдарын (шай мен ас қасық, шанышқы, пышақ, майлық) мақсатына сай қолдану	10.2.4.2 ас құралдарын (шай мен ас қасық, шанышқы, пышақ, майлық) мақсатына сай қолдану
	5.2.4.3 тамақтану кезінде және одан кейін қағаз және маталы майлықты қолдану	6.2.4.3 тамақтану кезінде және одан кейін қағаз және маталы майлықты қолдану	7.2.4.3 тамақтану кезінде және одан кейін қағаз және маталы майлықты қолдану	8.2.4.3 тамақтану кезінде және одан кейін қағаз және маталы майлықты қолдану	9.2.4.3 тамақтану кезінде және одан кейін қағаз және маталы майлықты қолдану	10.2.4.3 тамақтану кезінде және одан кейін қағаз және маталы майлықты қолдану
	5.2.4.4 тамақтанар алдында астың	6.2.4.4 тамақтанар алдында астың дәмді	7.2.4.4 тамақтанар алдында астың	8.2.4.4 тамақтанар алдында астың	9.2.4.4 тамақтанар алдында астың	10.2.4.4 тамақтанар алдында астың

	дәмді болуын қалау, тамақтанғаннан кейін ауызша рахмет айту/ишармен алғыс білдіру	болуын қалау, тамақтанғаннан кейін ауызша рахмет айту/ишармен алғыс білдіру	дәмді болуын қалау, тамақтанғаннан кейін ауызша рахмет айту/ишармен алғыс білдіру	дәмді болуын қалау, тамақтанғаннан кейін ауызша рахмет айту/ишармен алғыс білдіру	дәмді болуын қалау, тамақтанғаннан кейін ауызша рахмет айту/ишармен алғыс білдіру	дәмді болуын қалау, тамақтанғаннан кейін ауызша рахмет айту/ишармен алғыс білдіру
5.2.4.5	проблемалық жағдайларда көмек сұрау (қасық болмағанда, нан таусылып қалғанда, майлық жетіспегенде, тамақтанғаннан кейін өзін нашар сезінгенде)	6.2.4.5 проблемалық жағдайларда көмек сұрау (қасық болмағанда, нан таусылып қалғанда, майлық жетіспегенде, тамақтанғаннан кейін өзін нашар сезінгенде)	7.2.4.5 проблемалық жағдайларда көмек сұрау (қасық болмағанда, нан таусылып қалғанда, майлық жетіспегенде, тамақтанғаннан кейін өзін нашар сезінгенде)	8.2.4.5 проблемалық жағдайларда көмек сұрау (қасық болмағанда, нан таусылып қалғанда, майлық жетіспегенде, тамақтанғаннан кейін өзін нашар сезінгенде)	9.2.4.5 проблемалық жағдайларда көмек сұрау (қасық болмағанда, нан таусылып қалғанда, майлық жетіспегенде, тамақтанғаннан кейін өзін нашар сезінгенде)	10.2.4.5 проблемалық жағдайларда көмек сұрау (қасық болмағанда, нан таусылып қалғанда, майлық жетіспегенде, тамақтанғаннан кейін өзін нашар сезінгенде)
5.2.4.6	көмек көрсеткені үшін рахмет айту	6.2.4.6 көмек көрсеткені үшін рахмет айту	7.2.4.6 көмек көрсеткені үшін рахмет айту	8.2.4.6 көмек көрсеткені үшін рахмет айту	9.2.4.6 көмек көрсеткені үшін рахмет айту	10.2.4.6 көмек көрсеткені үшін рахмет айту
5.2.4.7	басқа білім алушыға көмек көрсету (майлық беру, қасық әкелу, шырын құю)	6.2.4.7 басқа білім алушыға көмек көрсету (майлық беру, қасық әкелу, шырын құю)	7.2.4.7 басқа білім алушыға көмек көрсету (майлық беру, қасық әкелу, шырын құю)	8.2.4.7 басқа білім алушыға көмек көрсету (майлық беру, қасық әкелу, шырын құю)	9.2.4.7 басқа білім алушыға көмек көрсету (майлық беру, қасық әкелу, шырын құю)	10.2.4.7 басқа білім алушыға көмек көрсету (майлық беру, қасық әкелу, шырын құю)

	5.2.4.8 таңғы асқа дастарқан жаю	6.2.4.8 таңғы асқа дастарқан жаю	7.2.4.8 таңғы асқа, түскі асқа дастарқан жаю	8.2.4.8 таңғы асқа, түскі асқа, түстен кейінгі тағамдарға дастарқан жаю	9.2.4.8 дастарқан басындағы адамдар санын ескере отырып, таңғы асқа, түскі асқа, мерекеге дастарқан жаю	10.2.4.8 дастарқан басындағы адамдар санын ескере отырып, таңғы асқа, түскі асқа, мерекеге дастарқан жаю
	5.2.4.9 мектеп асханасынд а дастарқан жаю	6.2.4.9 дастарқан басындағы адамдар санын ескере отырып, мектеп асханасында дастарқан жаю	7.2.4.9 дастарқан басындағы адамдар санын ескере отырып, мектеп асханасынд а дастарқан жаю	8.2.4.9 дастарқан басындағы адамдар санын ескере отырып, мектеп асханасынд а дастарқан жаю	9.2.4.9 мектеп асханасынд а дастарқан жаю	10.2.4.9 мектеп асханасы нда дастарқан жаю

3) «Тұрғын үй» бөлімі

Бөлімше	Оқу мақсаттары					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып	10-сынып
3.1 Тұрғын үй- жайларды ң түрлері	5.3.1.1 пәтерді, үй- жайларды білу, атау	6.3.1.1 пәтерді, үй- жайларды білу, атау	7.3.1.1 пәтерді, үй- жайларды білу, атау	8.3.1.1 пәтерді, үй- жайларды білу, атау	9.3.1.1 пәтерді, үй- жайларды білу, атау	10.3.1.1 пәтерді, үй- жайларды білу, атау
	5.3.1.2 пәтер бөлмелерін ің, үйлердің мақсатын білу, атау: қонақ бөлмелері, ас үй, жуынатын бөлме, дәретхана	6.3.1.2 пәтер бөлмелерінің, үйлердің мақсатын білу, атау: қонақ бөлмелері, ас үй, жуынатын бөлме, дәретхана	7.3.1.2 пәтер бөлмелерін ің, үйлердің мақсатын білу, атау: қонақ бөлмелері, ас үй, жуынатын бөлме, дәретхана	8.3.1.2 пәтер бөлмелерін ің, үйлердің мақсатын білу, атау: қонақ бөлмелері, ас үй, жуынатын бөлме, дәретхана	9.3.1.2 пәтер бөлмелерін ің, үйлердің мақсатын білу, атау: қонақ бөлмелері, асүй, жуынатын бөлме, дәретхана	10.3.1.2 пәтер бөлмелері нің, үйлердің мақсатын білу, атау: қонақ бөлмелері , ас үй, жуынаты н бөлме, дәретхана

	5.3.1.3 үйде қауіпсіз тәртіп ережелерін орындау	6.3.1.3 үйде қауіпсіз тәртіп ережелерін орындау	7.3.1.3 үйде қауіпсіз тәртіп ережелерін орындау	8.3.1.3 киіз үй құрылысының ерекшеліктерін атау	9.3.1.3 киіз үй құрылысының ерекшеліктерін атау	10.3.1.3 киіз үй құрылысының ерекшеліктерін атау
	5.3.1.4 телефонмен сөйлесу әдебін сақтау	6.3.1.5 телефонмен сөйлесу әдебін сақтау	7.3.1.4 телефонмен сөйлесу әдебін сақтау	8.3.1.4 үйде қауіпсіз тәртіп ережелерін орындау	9.3.1.4 үйде қауіпсіз тәртіп ережелерін орындау	10.3.1.4 үйде қауіпсіз тәртіп ережелерін орындау
			7.3.1.5 телефонмен сөйлесу әдебін сақтау	8.3.1.5 телефонмен сөйлесу әдебін сақтау	9.3.1.5 телефонмен сөйлесу әдебін сақтау	10.3.1.5 телефонмен сөйлесу әдебін сақтау
3.2. Жиһаз, тұрмыстық техника	5.3.2.1 Педагогтің таңдауы бойынша жиһаз заттарын білу және атау	6.3.2.1 педагогтің таңдауы бойынша жиһаз заттарын білу және атау	7.3.2.1 педагогтің таңдауы бойынша жиһаз заттарын білу және атау	8.3.2.1 педагогтің таңдауы бойынша жиһаз заттарын білу және атау	9.3.2.1 педагогтің таңдауы бойынша жиһаз заттарын білу және атау	10.3.2.1 педагогтің таңдауы бойынша жиһаз заттарын білу және атау
	5.3.2.2 педагогтің таңдауы бойынша жиһаз заттарын және олардың мақсатын білу және атау	6.3.2.2 педагогтің таңдауы бойынша жиһаз заттарын және олардың мақсатын білу және атау	7.3.2.2 педагогтің таңдауы бойынша жиһаз заттарын және олардың мақсатын білу және атау	8.3.2.2 педагогтің таңдауы бойынша жиһаз заттарын және олардың мақсатын білу және атау	9.3.2.2 педагогтің таңдауы бойынша жиһаз заттарын және олардың мақсатын білу және атау	10.3.2.2 педагогтің таңдауы бойынша жиһаз заттарын және олардың мақсатын білу және атау
	5.3.2.3 педагогтің таңдауы бойынша тұрмыстық техника заттарын білу және атау	6.3.2.3 педагогтің таңдауы бойынша тұрмыстық техника заттарын білу және атау	7.3.2.3 педагогтің таңдауы бойынша тұрмыстық техника заттарын білу және атау	8.3.2.3 педагогтің таңдауы бойынша тұрмыстық техника заттарын білу және атау	9.3.2.3 педагогтің таңдауы бойынша тұрмыстық техника заттарын білу және атау	10.3.2.3 педагогтің таңдауы бойынша тұрмыстық техника заттарын білу және атау
	5.3.2.4 педагогтің таңдауы	6.3.2.4 педагогтің таңдауы	7.3.2.4 педагогтің таңдауы	8.3.2.4 педагогтің таңдауы	9.3.2.4 педагогтің таңдауы	10.3.2.4 педагогтің таңдауы

	бойынша тұрмыстық техника заттарының атауы мен мақсатын білу және атау	бойынша тұрмыстық техника заттарының атауы мен мақсатын білу және атау	бойынша тұрмыстық техника заттарының атауы мен мақсатын білу және атау	бойынша тұрмыстық техника заттарының атауы мен мақсатын білу және атау	бойынша тұрмыстық техника заттарының атауы мен мақсатын білу және атау	бойынша тұрмыстық техника заттарының атауы мен мақсатын білу және атау
5.3.2.5	білім алушы тұратын пәтердің/үйдің интерьерін көрсететін фотосуреттер бар білім алушының жеке кітабын (альбомын) жасау және пайдалану	6.3.2.5 білім алушы тұратын пәтердің/үйдің интерьерін көрсететін фотосуреттер бар білім алушының жеке кітабын (альбомын) жасау және пайдалану	7.3.2.5 білім алушы тұратын пәтердің/үйдің интерьерін көрсететін фотосуреттер бар білім алушының жеке кітабын (альбомын) жасау және пайдалану	8.3.2.5 білім алушы тұратын пәтердің/үйдің интерьерін көрсететін фотосуреттер бар білім алушының жеке кітабын (альбомын) жасау және пайдалану	9.3.2.5 білім алушы тұратын пәтердің/үйдің интерьерін көрсететін фотосуреттер бар білім алушының жеке кітабын (альбомын) жасау және пайдалану	10.3.2.5 білім алушы тұратын пәтердің/үйдің интерьерін көрсететін фотосуреттер бар білім алушының жеке кітабын (альбомын) жасау және пайдалану
5.3.2.6	жиһаз заттарына ұқыпты қарау; тұрмыстық техника заттарын пайдалану ережелерін сақтау (педагогтің таңдауы бойынша)	6.3.2.6 жиһаз заттарына және тұрмыстық техникаға ұқыпты қарау; тұрмыстық техника заттарын пайдалану ережелерін сақтау (педагогтің таңдауы бойынша)	7.3.2.6 жиһаз заттарына және тұрмыстық техникаға ұқыпты қарау; тұрмыстық техника заттарын пайдалану ережелерін сақтау (педагогтің таңдауы бойынша)	8.3.2.6 жиһаз заттарына және тұрмыстық техникаға ұқыпты қарау; тұрмыстық техника заттарын пайдалану ережелерін сақтау (педагогтің таңдауы бойынша)	9.3.2.6 жиһаз заттарына және тұрмыстық техникаға ұқыпты қарау; тұрмыстық техника заттарын пайдалану ережелерін сақтау (педагогтің таңдауы бойынша)	10.3.2.6 жиһаз заттарына және тұрмыстық техникаға ұқыпты қарау; тұрмыстық техника заттарын пайдалану ережелерін сақтау (педагогтің таңдауы бойынша)

4) «Көлік» бөлімі

шағын бөлім	Оқу мақсаттары					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып	10-сынып
4.1 Көлік құралдарының түрлері	5.4.1.1 қоғамдық және жеке көліктің түрі мен мақсатын білу, атау (педагогтің таңдауы бойынша)	6.4.1.1 қоғамдық және жеке көліктің түрі мен мақсатын білу, атау (педагогтің таңдауы бойынша)	7.4.1.1 қоғамдық және жеке көліктің (педагогтің таңдауы бойынша), алыс сапарға шығатын көліктің (пойыздың) түрі мен мақсатын білу, атау	8.4.1.1 қоғамдық және жеке көліктің (педагогтің таңдауы бойынша), алыс сапарға шығатын көліктің (пойыздың, ұшақтың) түрі мен мақсатын білу, атау	9.4.1.1 қоғамдық және жеке көліктің таңдауы бойынша), алыс сапарға шығатын көліктің (пойыздың, ұшақтың, теплоходтың) түрі мен мақсатын білу, атау	10.4.1.1 қоғамдық және жеке көліктің (педагогтің таңдауы бойынша), алыс сапарға шығатын көліктің (пойыздың, ұшақтың, теплоходтың) түрі мен мақсатын білу, атау
			7.4.1.2 көлік түрлерінің жүру тәсілдерін атау (автобус, көлік жүреді, пойыз жүйткіді)	8.4.1.2 көлік түрлерінің жүру тәсілдерін атау (автобус, көлік - жүреді, пойыз - жүйткіді, ұшақ - ұшады)	9.4.1.2 көлік түрлерінің жүру тәсілдерін атау (автобус, көлік - жүреді, пойыз - жүйткіді, ұшақ - ұшады, пароход - жүзеді)	10.4.1.2 көлік түрлерінің жүру тәсілдерін атау (автобус, көлік - жүреді, пойыз - жүйткіді, ұшақ - ұшады, пароход - жүзеді)
4.2 Көлік пен жолда жүру тәртіп мәдениеті	5.4.2.1 қоғамдық көлік салонына отыру-түсу, жол ақысын төлеу, тәртіп ережелерін	6.4.2.1 қоғамдық көлік салонына отыру-түсу, жол ақысын төлеу, тәртіп ережелерін сақтау	7.4.2.1 қоғамдық көлік салонына отыру-түсу, жол ақысын төлеу, тәртіп ережелерін	8.4.2.1 қоғамдық көлік салонына отыру-түсу, жол ақысын төлеу, тәртіп	9.4.2.1 қоғамдық көлік салонына отыру-түсу, жол ақысын төлеу, тәртіп ережелерін	10.4.2.1 қоғамдық көлік салонына отыру-түсу, жол ақысын төлеу, тәртіп ережелері

	сақтау		сақтау	ережелерін сақтау	сақтау	н сақтау
	5.4.2.2 жолда және жаяу жүргіншілер жүретін жолда жүру ережелерін орындау: тротуарды, көшенің жүру бөлігінен өтетін жаяу жүргіншілер өткелін пайдалану	6.4.2.2 жолда және жаяу жүргіншілер жүретін жолда жүру ережелерін орындау: тротуарды, көшенің бөлігінен өтетін жаяу жүргіншілер өткелін пайдалану	7.4.2.2 жолда және жаяу жүргіншілер жүретін жолда жүру ережелерін орындау: тротуарды, көшенің жүру бөлігінен өтетін жаяу жүргіншілер өткелін пайдалану	8.4.2.2 жолда және жаяу жүргіншілер жүретін жолда жүру ережелерін орындау: тротуарды, көшенің жүру бөлігінен өтетін жаяу жүргіншілер өткелін пайдалану	9.4.2.2 жолда және жаяу жүргіншілер жүретін жолда жүру ережелерін орындау: тротуарды, көшенің жүру бөлігінен өтетін жаяу жүргіншілер өткелін пайдалану	10.4.2.2 жолда және жаяу жүргіншілер жүретін жолда жүру ережелерін орындау: тротуарды, көшенің жүру бөлігінен өтетін жаяу жүргіншілер өткелін пайдалану
	5.4.2.3 бағдаршам сигналдарын орындау	6.4.2.3 бағдаршам сигналдарын орындау	7.4.2.3 бағдаршам сигналдарын орындау	8.4.2.3 бағдаршам сигналдарын орындау	9.4.2.3 бағдаршам сигналдарын орындау	10.4.2.3 бағдаршам сигналдарын орындау
	5.4.2.4 үйден мектепке және одан кері қайтатын жолды білу	6.4.2.4 үйден мектепке және одан кері қайтатын жолды білу	7.4.2.4 үйден мектепке және одан кері қайтатын жолды білу	8.4.2.4 үйден мектепке және одан кері қайтатын жолды білу	9.4.2.4 үйден мектепке және одан кері қайтатын жолды білу	10.4.2.4 үйден мектепке және одан кері қайтатын жолды білу
		6.4.2.5 сыртқы түрі бойынша мамандандырылған машиналарды ажырату (жедел медициналық көмек,	7.4.2.5 сыртқы түрі бойынша мамандандырылған машиналарды ажырату (жедел	8.4.2.5 сыртқы түрі бойынша мамандандырылған машиналарды ажырату (жедел	9.4.2.5 сыртқы түрі бойынша мамандандырылған машиналарды ажырату (жедел	10.4.2.5 сыртқы түрі бойынша мамандандырылған машиналарды ажырату (жедел

		полиция, өрт сөндіру машинасы, педагогтың таңдауы бойынша тағы басқа қызметтер)	медициналық көмек, полиция, өрт сөндіру машинасы, педагогтың таңдауы бойынша тағы басқа қызметтер)	медициналық көмек, полиция, өрт сөндіру машинасы, педагогтың таңдауы бойынша тағы басқа қызметтер)	медициналық көмек, полиция, өрт сөндіру машинасы, педагогтың таңдауы бойынша тағы басқа қызметтер)	медициналық көмек, полиция, өрт сөндіру машинасы, педагогтың таңдауы бойынша тағы басқа қызметтер)
		6.4.2.6 дәрігердің, полицейдің, өрт сөндірушінің міндеттерін білу және атау	7.4.2.6 дәрігердің, полицейдің, өрт сөндірушінің міндеттерін білу және атау	8.4.2.6 дәрігердің, полицейдің, өрт сөндірушінің міндеттерін білу және атау	9.4.2.6 дәрігердің, полицейдің, өрт сөндірушінің міндеттерін білу және атау	10.4.2.6 дәрігердің, полицейдің, өрт сөндірушінің міндеттерін білу және атау
			7.4.2.7 жолда жүру ережелерін сақтамау кезіндегі қауіпті түсіну	8.4.2.7 жолда жүру ережелерін сақтамау кезіндегі қауіпті түсіну	9.4.2.7 жолда жүру ережелерін сақтамау кезіндегі қауіпті түсіну	10.4.2.7 жолда жүру ережелерін сақтамау кезіндегі қауіпті түсіну

5) «Халыққа қызмет көрсету саласы» бөлімі

шағын бөлім	Оқу мақсаттары					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып	10-сынып
5.1 Халыққа қызмет көрсету саласының объектілері	5.5.1.1 ересектермен бірге дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік өнімдер), базарларға бару	6.5.1.1 ересектермен бірге дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар), базарларға, емханаға бару	7.5.1.1 ересектермен бірге дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар), базарларға, емханаға,	8.5.1.1 ересектермен бірге дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар), базарларға, емханаға, дәріханаға,	9.5.1.1 ересектермен бірге дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар), базарларға, емханаға, дәріханаға,	10.5.1.1 ересектермен бірге дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар), базарларға,

			дәріханаға бару	поштаға бару	поштаға, кафеге бару	емханаға, дәріханаға, поштаға, кафеге бару
5.5.1.2 өзіне-өзі қызмет көрсету азық-түлік дүкеніне тауарларды таңдауға ересектермен бірге бару	6.5.1.2 өзіне-өзі қызмет көрсету азық-түлік дүкеніне тауарларды ересектермен бірге бару	7.5.1.2 өзіне-өзі қызмет көрсету азық-түлік дүкеніне тауарларды таңдауға ересектермен бірге бару	8.5.1.2 өзіне-өзі қызмет көрсету азық-түлік дүкеніне тауарларды таңдауға ересектермен бірге бару	9.5.1.2 өзіне-өзі қызмет көрсету-азық-түлік дүкенінен тауарларды таңдау, сатып алғаны үшін ақы төлеу	10.5.1.2 өзіне-өзі қызмет көрсету-азық-түлік дүкенінен тауарларды таңдау, сатып алғаны үшін ақы төлеу	
5.5.1.3 өзіне-өзі қызмет көрсету-дүкенде азық-түлікті кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған тауарды себетке, арбаға мұқияттап салу	6.5.1.3 өзіне-өзі қызмет көрсету-дүкенде азық-түлікті кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған тауарды себетке, арбаға мұқияттап салу	7.5.1.3 өзіне-өзі қызмет көрсету-дүкенде азық-түлікті кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған тауарды себетке, арбаға мұқияттап салу	8.5.1.3 өзіне-өзі қызмет көрсету-дүкенде азық-түлікті кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған тауарды себетке, арбаға мұқияттап салу	9.5.1.3 өзіне-өзі қызмет көрсету-дүкенде азық-түлікті кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған тауарды себетке, арбаға мұқияттап салу	10.5.1.3 өзіне-өзі қызмет көрсету-дүкенде азық-түлікті кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған тауарды себетке, арбаға мұқияттап салу	
				9.5.1.4 жедел жәрдем телефондарын атау: жедел медициналық көмек, өрт сөндіру қызметі	10.5.1.4 жедел жәрдем телефондарын атау: жедел медициналық көмек, өрт	

						сөндіру қызметі
5.2 Әлеуметтік мекемелердегі тәртіп сақтау мәдениеті	5.5.2.1 қоғамдық орындарда жүріп-тұру ережелерін сақтау: айқайламау, жүгірмеу, айналадағы адамдарға қатысты агрессивті әрекетпен қоршаған ортаға қатысты бүлдіретін әрекеттер жасамау, басқалардың заттарына тиіспеу (алмау)	6.5.2.1 қоғамдық орындарда жүріп-тұру ережелерін сақтау: айқайламау, жүгірмеу, айналадағы адамдарға қатысты агрессивті әрекетпен қоршаған ортаға қатысты бүлдіретін әрекеттер жасамау, басқалардың заттарына тиіспеу (алмау)	7.5.2.1 қоғамдық орындарда жүріп-тұру ережелерін сақтау: айқайламау, жүгірмеу, айналадағы адамдарға қатысты агрессивті әрекетпен қоршаған ортаға қатысты бүлдіретін әрекеттер жасамау, басқалардың заттарына тиіспеу (алмау)	8.5.2.1 қоғамдық орындарда жүріп-тұру ережелерін сақтау: айқайламау, жүгірмеу, айналадағы адамдарға қатысты агрессивті әрекетпен қоршаған ортаға қатысты бүлдіретін әрекеттер жасамау, басқалардың заттарына тиіспеу (алмау)	9.5.2.1 қоғамдық орындарда жүріп-тұру ережелерін сақтау: айқайламау, жүгірмеу, айналадағы адамдарға қатысты агрессивті әрекетпен қоршаған ортаға қатысты бүлдіретін әрекеттер жасамау, басқалардың заттарына тиіспеу (алмау)	10.5.2.1 қоғамдық орындарда жүріп-тұру ережелерін сақтау: айқайламау, жүгірмеу, айналадағы адамдарға қатысты агрессивті әрекетпен қоршаған ортаға қатысты бүлдіретін әрекеттер жасамау, басқалардың заттарына тиіспеу (алмау)
	5.5.2.2 сатушымен, дәрігермен, пошта, дәріхана қызметкерімен, қарым-қатынастың әлеуметтік мақұлданған тәсілдерін қолдану: сәлемдесу, қоштасу, көрсетілген қызмет пен	6.5.2.2 сатушымен, дәрігермен, пошта, дәріхана қызметкерімен, қарым-қатынастың әлеуметтік мақұлданған тәсілдерін қолдану: сәлемдесу, қоштасу, көрсетілген қызмет пен рахмет айту	7.5.2.2 сатушымен, дәрігермен, пошта, дәріхана қызметкерімен, қарым-қатынастың әлеуметтік мақұлданған тәсілдерін қолдану: сәлемдесу, қоштасу, көрсетілген қызмет пен	8.5.2.2 сатушымен, дәрігермен, пошта, дәріхана қызметкерімен, қарым-қатынастың әлеуметтік мақұлданған тәсілдерін қолдану: сәлемдесу, қоштасу, көрсетілген қызмет пен	9.5.2.2 сатушымен, дәрігермен, пошта, дәріхана қызметкерімен, қарым-қатынастың әлеуметтік мақұлданған тәсілдерін қолдану: сәлемдесу, қоштасу, көрсетілген қызмет пен	10.5.2.2 сатушымен, дәрігермен, пошта, дәріхана қызметкерімен, қарым-қатынастың әлеуметтік мақұлданған тәсілдерін қолдану: сәлемдесу, қоштасу, көрсетілген қызмет пен

	көмек үшін рахмет айту		көмек үшін рахмет айту	көмек үшін рахмет айту	көмек үшін рахмет айту	ен қызмет пен көмек үшін рахмет айту
	5.5.2.3 кафеге бару, дастарқан басында мәдениеттілік тәртіп дағдыларын қолдану, бейтаныс адамдармен (кафе қызметкерлерімен) қарым-қатынас жасау, ұқыпты тамақтану, ас құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану	6.5.2.3 кафеге бару, дастарқан басында мәдениеттілік тәртіп дағдыларын қолдану, бейтаныс адамдармен (кафе қызметкерлерімен) қарым-қатынас жасау, ұқыпты тамақтану, ас құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану	7.5.2.3 кафеге бару, дастарқан басында мәдениеттілік тәртіп дағдыларын қолдану, бейтаныс адамдармен (кафе қызметкерлерімен) қарым-қатынас жасау, ұқыпты тамақтану, ас құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану	8.5.2.3 кафеге бару, дастарқан басында мәдениеттілік тәртіп дағдыларын қолдану, бейтаныс адамдармен (кафе қызметкерлерімен) қарым-қатынас жасау, ұқыпты тамақтану, ас құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану	9.5.2.3 кафеге бару, дастарқан басында мәдениеттілік тәртіп дағдыларын қолдану, бейтаныс адамдармен (кафе қызметкерлерімен) қарым-қатынас жасау, ұқыпты тамақтану, ас құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану	10.5.2.3 кафеге бару, дастарқан басында мәдениеттілік тәртіп дағдыларын қолдану, бейтаныс адамдармен (кафе қызметкерлерімен) қарым-қатынас жасау, ұқыпты тамақтану, ас құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану

43. Осы Бағдарлама негізгі орта білім беру деңгейіндегі 5-10 сыныптардың зиятында жеңіл бұзылыстар бар білім алушылар үшін «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақмерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады. Ұзақмерзімді жоспарда әр бөлім үшін оқу мақсаттарының шамамен көлемі көрсетілген.

44. Оқу мақсаттарын сыныптар мен тоқсандар бойынша бөлу ұзақ мерзімді жоспарда ұсынымдық сипатқа ие. Мұғалім өзінің мүмкіндіктері мен оқу деңгейін ескере отырып, әр білім алушы үшін қолжетімді оқу мақсаттарын таңдайды.

3-параграф. Зиятында жеңіл түрдегі бұзылыстар бар білім алушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 5-10 сыныптары үшін «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақмерзімді жоспар

1) 5-сынып:

Бөлімше	Оқу мақсаттары
1-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	5.1.1.1 педагогтің таңдауы бойынша тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған күнделікті киетін киімдерді білу және атау
	5.1.1.2 киімнің бөліктерін (жең, манжет, балақ, белдік, сырма және педагогтің таңдауы бойынша тағы басқалар) білу және атау
	5.1.1.11 сыртқы келбетін бақылау
2.1 Азық-түлік	5.2.1.1 көкөністерді білу, атау (педагогтің таңдауы бойынша)
	5.2.1.2 көкөністерді қолдануға дайындау: жуу, кесу
	5.2.1.3 жемістерді қолдануға дайындау: жуу, сүйектерін алу, табаққа, вазаға салып қою
2.2 Ас үй және асхана ыдыстары, техника	5.2.2.1 шай ыдыстарын, құралдарды білу, атау (кесетін тақтайша, майлық)
	5.2.2.2 жылыту құрылғыларын (электр шайнек, плита) білу, атау
	5.2.2.3 кесетін тақтайшаны, пышақты, майлықты, шай ыдысын, электр шайнекті, салат салатын ыдыстарды, ас құралдарын қолдану
2.3 Тамақ дайындау	5.2.3.1 ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау
	5.2.3.2 тағам дайындау кезінде қауіпсіздік сақтау
	5.2.3.3 жай бутербродтар жасау
	5.2.3.4 педагогтің таңдауы бойынша жаңа піскен көкөністерден салаттар дайындау
	5.2.3.5 педагогтің таңдауы бойынша жаңа піскен жемістерден салаттар дайындау
2.4 Тамақтану мәдениеті	5.2.4.1 тамақтанар алдында қол жуу; тамақтанғаннан кейін ауызды сумен шаю
	5.2.4.2 ас құралдарын мақсатына сай қолдану (шай мен ас қасық, шанышқы, пышақ, майлық)
	5.2.4.9 мектеп асханасында дастарқан жаю
3.1 Тұрғын үй-жайлардың түрлері	5.3.1.1 пәтердің, үйдің үй-жайларын білу, атау
	5.3.1.2 пәтер бөлмелерінің, үйлердің мақсатын білу және атау: қонақ бөлмелері, ас үй, жуынатын бөлме, дәретхана
	5.3.1.3 үйде қауіпсіз жүріп-тұру ережелерін сақтау
	5.3.1.4 телефонмен сөйлесу әдебін сақтау
4.1 Көлік құралдарының түрлері	5.4.1.1 қоғамдық және жеке көліктің түрі мен мақсатын білу, атау (педагогтің таңдауы бойынша)
	5.4.2.1 қоғамдық көлік салонына отырып-түсу, жол ақысын төлеу, тәртіп ережелерін сақтау
4.2 Көлік пен жолда жүру тәртібінің мәдениеті	5.4.2.2 жолда және жаяу жүргіншілер өтетін жолда жүріп-тұру ережелерін орындау: тротуарды, көшенің жүру бөлігінен өтетін жаяу жүргіншілер өткелін пайдалану
	5.4.2.3 бағдаршам сигналдарын орындау
	5.4.2.4 үйден мектепке және одан кері қайтатын жолды білу
	2-тоқсан

1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	5.1.1.3 тиісті маусым үшін қыз бен ұлға арналған күнделікті киетін аяқ киімді білу және атау
	5.1.1.4 аяқ киімнің бөліктерін білу және атау (табан, өкше, қоныш, тіл, ілгек, бау және педагогтың таңдауы бойынша тағы басқалар)
	5.1.1.9 көшеге және үйге киетін аяқ киімдерді ажырату
2.3 Тамақ дайындау	5.2.3.1 ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау
	5.2.3.2 тамақ дайындау кезінде қауіпсіздік сақтау
	5.2.3.3 жай бутербродтар жасау
	5.2.3.4 педагогтің таңдауы бойынша жаңа піскен көкөністерден салаттар дайындау
	5.2.3.5 педагогтің таңдауы бойынша жаңа піскен жемістерден салаттар дайындау
2.4 Тамақтану мәдениеті	5.2.4.3 тамақтану кезінде және одан кейін қағаз және маталы майлықты қолдану
	5.2.4.4 тамақтанар алдында астың дәмді болуын қалау, тамақтанғаннан кейін ауызша рахмет айту/ишарамен алғыс білдіру
5.1 Халыққа қызмет көрсету саласының объектілері	5.5.1.1 ересектермен бірге дүкендерге (азық-түлік және өнер кәсіптік өнімдер), базарларға бару
	5.5.1.2 өзіне-өзі қызмет көрсету, азық-түлік дүкеніне тауарларды ересектермен бірге таңдау
	5.5.1.3 өзіне-өзі қызмет көрсету, дүкенде азық-түлікті кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған заттарды себетке, арбашаға мұқияттап салу
3-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	5.1.1.5 маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне киім таңдау
	5.1.1.6 маусымға және ауа-райына сәйкес аяқ киім таңдау, аяқ киімді кию үшін оны киетін құралды қолдану
2.2 Ас үй және асхана ыдыстары, техника	5.2.2.1 шай ыдыстарын, құралдарды білу, атау (кесетін тақтайша, майлық)
	5.2.2.2 жылыту құрылғыларын (электр шайнек, плита) білу, атау
	5.2.2.3 кесетін тақтайшаны, пышақты, майлықты, шай ыдысын, электр шайнекті, салат салатын ыдыстарды, ас құралдарын қолдану
2.3 Тамақ дайындау	5.2.3.6 педагогтің таңдауы бойынша жұмыртқа тағамдарын дайындау
	5.2.3.7 педагогтің таңдауы бойынша қайнатылған және бұқтырылған көкөністерден тағамдар дайындау
	5.2.3.8 педагогтің таңдауы бойынша жартылай фабрикаттардан тағамдар дайындау
	5.2.3.9 қалташадағы шайды демдеу
2.4 Тамақтану мәдениеті	5.2.4.5 проблемалық жағдайларда көмек сұрау (қасық болмағанда, нан таусылып қалғанда, майлық жетіспегенде, тамақтанғаннан кейін өзін нашар сезінгенде)
	5.2.4.6 көмек көрсеткені үшін рахмет айту
3.2 Жиһаз, тұрмыстық техника	5.3.2.1 педагогтың таңдауы бойынша жиһаз заттарын білу және атау
	5.3.2.2 педагогтың таңдауы бойынша жиһаз з атау және олардың мақсатын білу
	5.3.2.3 педагогтің таңдауы бойынша тұрмыстық техника заттарын білу және атау
	5.3.2.4 педагогтің таңдауы бойынша тұрмыстық техника з атау және мақсатын білу

	5.3.2.5 оқушы тұратын пәтердің/үйдің интерьерін бейнелейтін фотосуреттер бар білім алушының жеке кітабын (альбомын) жасау және пайдалану
	5.3.2.6 жиһаз заттарына ұқыпты қарау; тұрмыстық техника заттарын пайдалану ережелерін сақтау (педагогтың таңдауы бойынша)
4-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	5.1.1.7 киіміндегі және аяқ киіміндегі ілгектерді (түймелер, сырмалар, ілгектер, баулар және т.б.) ашып-жабу
	5.1.1.8 тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған бас киімдерді білу және атау
	5.1.1.10 маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне бас киім таңдау
2.3 Тамақ дайындау	5.2.3.6 педагогтың таңдауы бойынша жұмыртқа тағамдарын дайындау
	5.2.3.7 педагогтың таңдауы бойынша қайнатылған және бұқтырылған көкөністерден тағамдар дайындау
	5.2.3.8 педагогтың таңдауы бойынша жартылай фабрикаттардан тағамдар дайындау
	5.2.3.9 қалташадағы шайды демдеу
2.4 Тамақтану мәдениеті	5.2.4.7 басқа білім алушыға көмек көрсету (майлық беру, қасық әкелу, шырын құйып беру)
	5.2.4.8 таңғы асқа дастарқан жаю
5.1 Халыққа қызмет көрсету саласының объектілері	5.5.1.1 дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік өнімдер), базарларға ересектермен бірге бару
	5.5.1.2 өзіне-өзі қызмет көрсету-азық-түлік дүкеніне тауарларға таңдауға ересектермен бірге бару
	5.5.1.3 өзіне-өзі қызмет көрсету-дүкенде кассаға азық-түлікті жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған тауарларды себетке, арбашаға мұқияттап салу
5.2 Әлеуметтік мекемелердегі тәртіп мәдениеті	5.5.2.1 қоғамдық орындарда жүріп-тұру ережелерін сақтау: айқайламау, жүгірмеу, айналадағы адамдарға қатысты агрессивті әрекеттер және қоршаған ортаға қатысты бүлдіру әрекеттерін жасамау, басқалардың заттарына тиіспеу (алмау)
	5.5.2.2 сатушымен, дәрігермен, пошта, дәріхана қызметкерімен қарым-қатынастың әлеуметтік мақұлданған тәсілдерін қолдану: сәлемдесу, қоштасу, көрсетілген қызмет, көмек үшін рахмет айту
	5.5.2.3 кафеге бару, дастарқан басында мәдени тәртіп дағдыларын қолдану, бейтаныс адамдармен (кафе қызметкерлерімен) қарым-қатынас жасау, ұқыпты тамақтану, ас құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану

2) 6-сынып

Шағын бөлімдер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	6.1.1.1 педагогтың таңдауы бойынша тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған күнделікті киетін киімдерді білу және атау
	6.1.1.2 киімнің бөліктерін (жең, манжет, балақ, белдік, сырма және педагогтың таңдауы бойынша тағы басқалар) білу және атау
	6.1.1.11 өзінің сыртқы келбетін бақылау
2.1 Азық-түлік	6.2.1.1 таңғы асқа, түскі асқа, түстен кейінгі тағамдарға, кешкі асқа дайындалған тағамдарды білу және атау

	6.2.1.2 тоңазытқышта сақталатын тағамдарды атау
	6.2.1.3 азық-түлікті тоңазытқыштың сөрелеріне қою, дайын тағамдарды сақтау үшін контейнерлерді пайдалану
2.2 Ас үй және асхана ыдыстары, техника	6.2.2.1 педагогтің таңдауы бойынша ас үй мен асхана ыдыстарын, құралдарды (үккіш, шайқағыш және басқалар) техниканы (блендер және басқалар) білу және атау
	6.2.2.2 газ немесе электр плитасын білу және атау
	6.2.2.3 педагогтың таңдауы бойынша асхана ыдыстарын, құралдарды (үккіш, шайқағыш және басқалар) техниканы (блендер және басқалар) пайдалану
2.3 Тамақ дайындау	6.2.3.1 ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау
	6.2.3.2 тағам дайындау кезінде қауіпсіздікті сақтау
	6.2.3.3 шұжықтарды, қысқа шұжықтарды қайнатып, алдына беру
	6.2.3.4 педагогтің таңдауы бойынша қайнатылған көкөністерден салаттар дайындау
	6.2.3.5 күріш, қарақұмық жармасын (және педагогтың таңдауы бойынша тағы басқа жармаларды) қайнату және алдына беру
2.4 Тамақтану мәдениеті	6.2.4.1 тамақтанар алдында қол жуу; тамақтанғаннан кейін ауызды сумен шаю
	6.2.4.2 ас құралдарын (шай және ас қасық, шанышқы, пышақ, майлық) мақсатына сай қолдану
3.1 Тұрғын үй-жайлар түрлері	6.3.1.1 пәтерді, үй-жайларды білу, атау
	6.3.1.2 пәтер бөлмелерінің, үйлердің мақсатын білу, атау: қонақ бөлмелері, ас үй, жуынатын бөлме, дәретхана
	6.3.1.3 үйде қауіпсіз жүріп-тұру ережелерін сақтау
	6.3.1.5 телефонмен сөйлесу әдебін сақтау
4.1 Көлік құралдарының түрлері	6.4.1.1 қоғамдық және жеке көліктің түрі мен мақсатын білу, атау (педагогтың таңдауы бойынша)
5.1 Халыққа қызмет көрсету саласының объектілері	6.5.1.1 ересектермен бірге дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар), базарларға, емханаға бару
	6.5.1.2 өзіне-өзі қызмет көрсету-азық-түлік дүкенінде тауарларды ересектермен бірге таңдау
	6.5.1.3 өзіне-өзі қызмет көрсету-дүкенде азық-түлікті кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған тауарларды себетке, арбашаға мұқияттап салу
2-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	6.1.1.3 тиісті маусым үшін қыз бен ұлға арналған күнделікті киетін аяқ киімді білу және атау
	6.1.1.4 аяқ киімнің бөліктерін білу және атау (табан, өкше, қоныш, тіл, ілгек, бау және педагогтің таңдауы бойынша тағы басқалар)
	6.1.1.9 көшеге және үйге киетін аяқ киімдерді ажырату
2.3 Тамақ дайындау	6.2.3.1 ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау
	6.2.3.2 тамақ пісіру кезінде қауіпсіздікті сақтау
	6.2.3.3 шұжықтарды, қысқа шұжықтарды пісіріп, алдына беру
	6.2.3.4 педагогтің таңдауы бойынша қайнатылған көкөністерден салаттар дайындау

	6.2.3.5 күріш, қарақұмық жармасын (және педагогтың таңдауы бойынша тағы басқа жармаларды) пісіріп, алдына беру
2.4 Тамақтану мәдениеті	6.2.4.3 тамақтану кезінде және одан кейін қағаз және маталы майлықты қолдану
	6.2.4.4 тамақтанар алдында астың дәмді болуын қалау, тамақтанғаннан кейін ауызша рахмет айту/ишарамен алғыс білдіру
4.2 Көлік пен жолда жүру тәртіп мәдениеті	6.4.2.1 қоғамдық көлік салонына отырып-түсу, жол ақысын төлеу, тәртіп ережелерін сақтау
	6.4.2.2 жолда және жаяу жүргіншілер жолында жүру ережелерін орындау: тротуарды, көшенің жүру бөлігінен өтетін жаяу жүргіншілер өткелін пайдалану
	6.4.2.3 бағдаршам сигналдарын орындау
	6.4.2.4 үйден мектепке және одан кері қайтатын жолды білу
	6.4.2.5 сыртқы түрі бойынша мамандандырылған машиналарды ажырату (жедел медициналық көмек, полиция, өрт сөндіру машинасы, педагогтың таңдауы бойынша тағы басқа қызметтер)
	6.4.2.6 дәрігердің, полицейдің, өрт сөндірушінің міндеттерін білу және атау
3-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	6.1.1.5 маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне киім таңдау
	6.1.1.6 маусымға және ауа-райына сәйкес аяқ киім таңдау, аяқ киімді кию үшін оны киетін құралды қолдану
2.2 Ас үй және асхана ыдыстары, техника	6.2.2.1 педагогтің таңдауы бойынша ас үй мен асханалық ыдыстарды, құралдарды (үккіш, шайқағыш және басқалар), техниканы (блендер және басқалар) білу және атау
	6.2.2.2 газ немесе электр плитасын білу және атау
	6.2.2.3 педагогтің таңдауы бойынша асханалық ыдыстарды, құралдарды (үккіш, шайқағыш және басқалар), техниканы (блендер және басқалар) пайдалану
2.3 Тамақ дайындау	6.2.3.6 макарон бұйымдарын қайнатып, алдына беру
	6.2.3.7 педагогтің таңдауы бойынша жартылай фабрикаттардан (тұшпара, қайнақша (вареник), кисель, сорпа) тағамдар дайындау
	6.2.3.8 педагогтің таңдауы бойынша сусындар (компот, морс, сүт коктейлі) дайындау
	6.2.3.9 қалташадағы шайды шәйнекте демдеу
2.4 Тамақтану мәдениеті	6.2.4.5 проблемалық жағдайларда көмек сұрау (қасық болмағанда, нан таусылып қалғанда, майлық жетіспегенде, тамақтанғаннан кейін өзін нашар сезінгенде)
	6.2.4.6 көмек көрсеткені үшін рахмет айту
3.2 Жиһаз, тұрмыстық техника	6.3.2.1 педагогтің таңдауы бойынша жиһаз заттарын білу және атау
	6.3.2.2 педагогтің таңдауы бойынша жиһаз заттарын және олардың мақсатын білу және атау
	6.3.2.3 педагогтің таңдауы бойынша тұрмыстық техника заттарын білу және атау
	6.3.2.4 педагогтің таңдауы бойынша тұрмыстық техника заттарын білу және атау
	6.3.2.5 білім алушы тұратын пәтердің/үйдің интерьерін бейнелейтін фотосуреттер бар білім алушының жеке кітабын (альбомын) жасау және пайдалану

	6.3.2.6 жиһаз заттарына және тұрмыстық техникаға ұқыпты қарау; тұрмыстық техника заттарын пайдалану ережелерін сақтау (педагогтің таңдауы бойынша)
4-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	6.1.1.7 өз киіміндегі және аяқ киіміндегі сырмаларды (түймелер, түйреуіштер, ілгектер, сырмалар, баулар және педагогтың қалауы бойынша тағы басқалар) ашып-жабу
	6.1.1.8 тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған бас киімдерді білу және атау
	6.1.1.10 маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне бас киім таңдау
2.3 Тамақ дайындау	6.2.3.6 макарон бұйымдарын қайнатып, алдына беру
	6.2.3.7 педагогтің таңдауы бойынша жартылай фабрикаттардан (тұшпара, қайнақша (вареник), кисель, сорпа) тағамдар дайындау
	6.2.3.8 педагогтің таңдауы бойынша сусындар (компот, морс, сүт коктейлі) дайындау
	6.2.3.9 қалташадағы шайды шәйнекте демдеу
2.4 Тамақтану мәдениеті	6.2.4.7 басқа білім алушыға көмек көрсету (майлық беру, қасық әкелу, шырын құйып беру)
	6.2.4.8 таңғы асқа дастарқан жаю
5.1 Халыққа қызмет көрсету саласының объектілері	6.5.1.1 дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар), базарларға, емханаға ересектермен бірге бару
	6.5.1.2 өзіне-өзі қызмет көрсету-азық-түлік дүкенінде тауарды ересектермен бірге таңдау
	6.5.1.3 өзіне-өзі қызмет көрсету-дүкенде азық-түлікті кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған тауарларды себетке, арбашаға мұқияттап салу
5.2 Әлеуметтік мекемелердегі тәртіп мәдениеті	6.5.2.1 қоғамдық орындарда тәртіп ережелерін сақтау: айқайламау, жүгірмеу, айналадағы адамдарға қатысты агрессивті әрекеттер, қоршаған ортаға қатысты бүлдіру әрекеттерін жасамау, басқалардың заттарына тиіспеу (алмау)
	6.5.2.2 сатушымен, дәрігермен, пошта қызметкерімен, дәріханамен байланысудың әлеуметтік мақұлданған тәсілдерін қолдану: сәлемдесу, қоштасу, қызмет пен көмек көрсеткені үшін рахмет айту
	6.5.2.3 кафеге бару, дастарқан басында мәдени тәртіп дағдыларын қолдану, бейтаныс адамдармен (кафе қызметкерлерімен) қарым-қатынас жасау, ұқыпты тамақтану, ас құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану

3) 7-сынып

Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	7.1.1.1 педагогтің таңдауы бойынша ұл мен қызға арналған күнделікті және мерекеде киетін киімдерді білу және атау
	7.1.1.2 киімнің бөліктерін (жең, манжет, шалбар, белдік, сырма және педагогтің таңдауы бойынша тағы басқалар) білу және атау
	7.1.1.11 өзінің сыртқы келбетін бақылау
2.1 Азық-түлік	7.2.1.1 сүт өнімдерін білу және атау

	7.2.1.2 сүттен дайындалатын тағамдарды білу және атау
	7.2.1.3 сүт өнімдерін тоңазытқыштың сөрелеріне қою
2.2 Ас үй және асхана ыдыстары, техника	7.2.2.1 педагогтің таңдауы бойынша ас үй мен асханалық ыдыстарды, құралдарды (үккіш, шайқағыш және басқалар), техниканы (араластырғыш, мультипісіргіш және басқалар) білу және атау
	7.2.2.2 газ немесе электр плитасын, тұмшапешті білу және атау
	7.2.2.3 педагогтің таңдауы бойынша асханалық ыдыстарды, құралдарды (үккіш, шайқағыш және басқалар), техниканы (блендер және басқалар) пайдалану
2.3 Тамақ дайындау	7.2.3.1 ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау
	7.2.3.2 тамақ пісіру кезінде қауіпсіздікті сақтау
	7.2.3.3 сүт көже дайындау
	7.2.3.4 педагогтің таңдауы бойынша сүт ботқасын дайындау
	7.2.3.5 ірімшік көмесін дайындау
2.4 Тамақтану мәдениеті	7.2.4.1 тамақтанар алдында қолды жуу; тамақтанғаннан кейін ауызды сумен шаю
	7.2.4.2 ас құралдарын мақсатына сай қолдану (шай және ас қасық, шанышқы, пышақ, майлық)
	7.2.4.9 дастарқан басындағы адамдар санын ескере отырып, мектеп асханасында дастарқан жаю
3.1 Тұрғын үй-жайлардың түрлері	7.3.1.1 пәтерді, үй-жайларды білу, атау
	7.3.1.2 пәтер бөлмелерінің, үйлердің мақсатын білу, атау: қонақ бөлмелері, ас үй, жуынатын бөлме, дәретхана
	7.3.1.3 үйде қауіпсіз жүріп-тұру ережелерін орындау
	7.3.1.4 телефонмен сөйлесу әдебін сақтау
	7.3.1.5 телефонмен сөйлесу әдебін сақтау
4.1 Көлік құралдарының түрлері	7.4.1.1 қоғамдық және жеке көліктің (педагогтің таңдауы бойынша), алыс сапарға жүретін көліктің (пойыз) түрі мен мақсатын білу, атау
	7.4.1.2 көлік түрлерінің жүру тәсілдерін атау (автобус, көлік жүреді, пойыз жүйткіді)
2-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	7.1.1.3 тиісті маусым үшін қыз бен ұлға арналған күнделікті киетін аяқ киімді білу және атау
	7.1.1.4 аяқ киімнің бөліктерін білу және атау (табан, өкше, қоныш, тіл, сырма, бау және педагогтің таңдауы бойынша тағы басқа)
	7.1.1.9 көшеде, үйде, мерекеде киетін аяқ киімдерді ажырату
2.3 Тамақ дайындау	7.2.3.1 ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау
	7.2.3.2 тамақ пісіру кезінде қауіпсіздікті сақтау
	7.2.3.3 сүт көже дайындау
	7.2.3.4 педагогтің таңдауы бойынша сүт ботқасын дайындау
	7.2.3.5 ірімшік көмесін дайындау
2.4 Тамақтану мәдениеті	7.2.4.3 тамақтану кезінде және одан кейін қағаз және маталы майлықты қолдану
	7.2.4.4 тамақтанар алдында астың дәмді болуын қалау, тамақтанғаннан кейін ауызша рахмет айту/ишарамен алғыс білдіру
4.2 Көлік пен жолда жүру тәртіп мәдениеті	7.4.2.1 қоғамдық көлік салонына отырып-түсу, жол ақысын төлеу, тәртіп ережелерін сақтау
	7.4.2.2 жолда және жаяу жүргіншілер жолында тәртіп ережелерін

	орындау: тротуарды, көшенің жүру бөлігінен өтетін жаяу жүргіншілер өткелін пайдалану
	7.4.2.3 бағдаршам сигналдарын орындау
	7.4.2.4 үйден мектепке және одан кері қайтатын жолды білу
	7.4.2.5 сыртқы түрі бойынша мамандандырылған машиналарды ажырату (жедел медициналық көмек, полиция, өрт сөндіру машинасы, педагогтың таңдауы бойынша тағы басқа қызметтер)
	7.4.2.6 дәрігердің, полицейдің, өрт сөндірушінің міндеттерін білу және атау
	7.4.2.7 жол қозғалысы ережелерін сақтамау кезіндегі қауіпті түсіну
5.1 Халыққа қызмет көрсету саласының объектілері	7.5.1.1 дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар), базарларға, емханаға, дәріханаға ересектермен бірге бару
	7.5.1.2 өзіне-өзі қызмет көрсету-азық-түлік дүкенінен тауарларды ересектермен бірге таңдау
	7.5.1.3 өзіне-өзі қызмет көрсету-дүкенде азық-түлікті кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған заттарды себетке, арбашаға мұқияттап салу
3-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	7.1.1.5 маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне киім таңдау
	7.1.1.6 маусымға және ауа-райына сәйкес аяқ киім таңдау, аяқ киімді кию үшін оны киетін құралды қолдану
2.2 Ас үй және асхана ыдыстары, техника	7.2.2.1 педагогтің таңдауы бойынша ас үй мен асханалық ыдыстарды, құралдарды (үккіш, шайқағыш және басқалар), техниканы (араластырғыш, мультипісіргіш және басқалар) білу және атау
	7.2.2.2 газ немесе электр плитасын, тұмшашапты білу және атау
	7.2.2.3 педагогтің таңдауы бойынша асханалық ыдыстарды, құралдарды (үккіш, шайқағыш және басқалар), техниканы (блендер және басқалар) пайдалану
2.3 Тамақ дайындау	7.2.3.6 сүзбелі құймақ дайындау
	7.2.3.7 печенье пісіру, педагогтің таңдауы бойынша жартылай фабрикаттардан (тұшпара, қайнақша (вареник), кисель, сорпа) тағамдар дайындау
	7.2.3.8 сүтті какао, сүт қосылған кофе дайындау
	7.2.3.9 сүтті шай дайындау
2.4 Тамақтану мәдениеті	7.2.4.5 проблемалық жағдайларда көмек сұрау (қасық болмағанда, нан таусылып қалғанда, майлық жетіспегенде, тамақтанғаннан кейін өзін нашар сезінгенде)
	7.2.4.6 көмек көрсеткені үшін рахмет айту
3.2 Жиһаз, тұрмыстық техника	7.3.2.1 педагогтің таңдауы бойынша жиһаз заттарын білу және атау
	7.3.2.2 педагогтің таңдауы бойынша жиһаз заттарын және олардың мақсатын білу және атау
	7.3.2.3 педагогтің таңдауы бойынша тұрмыстық техника заттарын білу және атау
	7.3.2.4 педагогтің таңдауы бойынша тұрмыстық техника заттарының атауын және олардың мақсатын білу және атау
	7.3.2.5 білім алушы тұратын пәтердің/үйдің интерьерін бейнелейтін фотосуреттер бар білім алушының жеке кітабын (альбомын) жасау және пайдалану
	7.3.2.6 жиһаз заттарына және тұрмыстық техникаға ұқыпты қарау;

	тұрмыстық техника заттарын пайдалану ережелерін сақтау (педагогтың таңдауы бойынша)
4-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	7.1.1.7 өз киімі мен аяқ киіміндегі ілгектерді (түймелер, сырмалар, ілмектер, бау және педагогтың қалауы бойынша тағы басқалар) ашып-жабу
	7.1.1.8 тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған бас киімдерді білу және атау
	7.1.1.10 маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне бас киім таңдау
2.3 Тамақ дайындау	7.2.3.6 сүзбелі құймақ дайындау
	7.2.3.7 печенье пісіру, педагогтың таңдауы бойынша жартылай фабрикаттардан (тұшпара, қайнақша (вареник), кисель, сорпа) тағамдар дайындау
	7.2.3.8 сүтті какао, сүт қосылған кофе дайындау
	7.2.3.9 сүтті шай дайындау
2.4 Тамақтану мәдениеті	7.2.4.7 басқа білім алушыға көмек көрсету (майлық беру, қасық әкелу, шырын құю)
	7.2.4.8 таңғы асқа, түскі асқа дастарқан жаю
5.1 Халыққа қызмет көрсету саласының объектілері	7.5.1.1 ересектермен бірге дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар), базарларға, емханаға, дәріханаға бару
	7.5.1.2 өзіне-өзі қызмет көрсету-ересектермен бірге азық-түлік дүкенінен тауарлар таңдау
	7.5.1.3 өзіне-өзі қызмет көрсету-дүкенде азық-түлікті кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған заттарды себетке, арбашаға мұқияттап салу
5.2 Әлеуметтік мекемелердегі тәртіп мәдениеті	7.5.2.1 қоғамдық орындарда тәртіп ережелерін сақтау: айқайламау, жүгірмеу, айналадағы адамдарға қатысты агрессивті әрекеттер, қоршаған ортаға қатысты бүлдіру әрекеттерін жасамау, басқалардың заттарына тиіспеу (алмау)
	7.5.2.2 сатушымен, дәрігермен, пошта қызметкерімен, дәріханамен байланысудың әлеуметтік мақұлданған тәсілдерін қолдану: сәлемдесу, қоштасу, көрсетілген көмек пен қызмет үшін рахмет айту
	7.5.2.3 кафеге бару, дастарқан басында мәдени тәртіп дағдыларын қолдану, бейтаныс адамдармен (кафе қызметкерлерімен) қарым-қатынас жасау, ұқыпты тамақтану, ас құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану

4) 8-сынып

Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	8.1.1.1 педагогтың таңдауы бойынша ұл мен қызға арналған күнделікті және мерекеде киетін киімдерді білу және атау
	8.1.1.2 киімнің бөліктерін (жең, манжет, шалбар, белдік, сырма және педагогтың таңдауы бойынша тағы басқа) білу және атау
	8.1.1.11 өзінің сыртқы келбетін бақылау
2.1 Азық-түлік	8.2.1.1 ұзақ сақталатын азық-түлікті білу және атау

	8.2.1.2 құс етінен жасалатын тағамдарды білу және атау
	8.2.1.3 дайын қамырдан жасалатын тағамдарды білу және атау
2.2 Ас үй және асхана ыдыстары, техника	8.2.2.1 педагогтің таңдауы бойынша ас үй және асхана ыдыстарын, құралдарды (оқтау, ет тартқыш және басқалар), техниканы (комбайн, қысқа толқынды пеш және басқалар) білу және атау
	8.2.2.2 газ немесе электр плитасын, тұмшапешті білу және атау
	8.2.2.3 педагогтің таңдауы бойынша асханалық ыдыстарды, құралдарды (оқтау, ет тартқыш және басқалар), техниканы (комбайн, қысқа толқынды пеш және басқалар) пайдалану
2.3 Тамақ дайындау	8.2.3.1 ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау
	8.2.3.2 тамақ пісіру кезінде қауіпсіздікті сақтау
	8.2.3.3 құс етінен (тауық, үйрек, күркетауық) сорпа, көже дайындау
	8.2.3.4 педагогтің таңдауы бойынша дайын тартылған құс етінен тағамдар дайындау
	8.2.3.5 тұмшапеште, мультипісіргіште құс етін пісіру
2.4 Тамақтану мәдениеті	8.2.4.1 тамақтанар алдында қол жуу; тамақтанғаннан кейін ауызды сумен шаю
	8.2.4.2 ас құралдарын мақсатына сай қолдану (шай мен ас қасық, шанышқы, пышақ, майлық)
	8.2.4.9 дастарқан басындағы адамдардың санын ескере отырып, мектеп асханасында дастарқан жаю
3.1 Тұрғын үй-жайлардың түрлері	8.3.1.1 пәтерді, үй-жайларды білу, атау
	8.3.1.2 пәтер бөлмелерінің, үйлердің мақсатын білу, атау: қонақ бөлмелері, ас үй, жуынатын бөлме, дәретхана
	8.3.1.3 киіз үй құрылысының ерекшеліктерін атау
	8.3.1.4 үйде қауіпсіз жүріп-тұру ережелерін орындау
	8.3.1.5 телефонмен сөйлесу әдебін сақтау
4.1 Көлік құралдарының түрлері	8.4.1.1 қоғамдық және жеке көліктің (педагогтің таңдауы бойынша), алыс сапарға жүретін көліктің (пойыз, ұшақ) түрі мен мақсатын білу, атау
	8.4.1.2 көлік түрлерінің жүру тәсілдерін атау (автобус, машина - жүреді, пойыз - жүйткіді, ұшақ - ұшады)
2-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	8.1.1.3 тиісті маусым үшін қыз бен ұлға арналған күнделікті киетін аяқ киімді білу және атау
	8.1.1.4 аяқ киімнің бөліктерін білу және атау (табан, өкше, қоныш, тіл, сырма, бау және педагогтің таңдауы бойынша тағы басқа)
	8.1.1.9 көшеге, үйге, мерекеге киетін аяқ киімдерді ажырату
2.3 Тамақ дайындау	8.2.3.1 ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау
	8.2.3.2 тамақ пісіру кезінде қауіпсіздікті сақтау
	8.2.3.3 құс етінен (тауық, үйрек, күркетауық) сорпа, көже дайындау
	8.2.3.4 педагогтің таңдауы бойынша дайын тартылған құс етінен тағамдар дайындау
	8.2.3.5 тұмшапеште, мультипісіргіште құс етін пісіру
2.4 Тамақтану мәдениеті	8.2.4.3 тамақтану кезінде және одан кейін қағаз және маталы майлықты қолдану
	8.2.4.4 тамақтанар алдында астың дәмді болуын қалау, тамақтанғаннан кейін ауызша рахмет айту/ишарамен алғыс білдіру

4.2 Көлік пен жолда жүру тәртіп мәдениеті	8.4.2.1 қоғамдық көлік салонына отырып-түсу, жол ақысын төлеу, тәртіп ережелерін сақтау
	8.4.2.2 жолда және жаяу жүргіншілер өтетін жолда тәртіп ережелерін орындау: тротуарды, көшенің жүру бөлігінен өтетін жаяу жүргіншілер өткелін пайдалану
	8.4.2.3 бағдаршам сигналдарын орындау
	8.4.2.4 үйден мектепке және одан кері қайтатын жолды білу
	8.4.2.5 сыртқы түрі бойынша мамандандырылған машиналарды ажырату (жедел медициналық көмек, полиция, өрт сөндіру машинасы, педагогтың таңдауы бойынша тағы басқа қызметтер)
	8.4.2.6 дәрігердің, полицейдің, өрт сөндірушінің міндеттерін білу және атау
	8.4.2.7 жол қозғалысы ережелерін сақтамау кезіндегі қауіпті түсіну
5.1 Халыққа қызмет көрсету саласының объектілері	8.5.1.1 ересектермен бірге дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар), базарларға, емханаға, дәріханаға, поштаға бару
	8.5.1.2 өзіне-өзі қызмет көрсету-ересектермен бірге азық-түлік дүкенінен тауарлар таңдау
	8.5.1.3 өзіне-өзі қызмет көрсету-дүкенде азық-түлікті кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған тауарларды себетке, арбашаға мұқияттап салу
3-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	8.1.1.5 маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне киім таңдау
	8.1.1.6 маусымға және ауа-райына сәйкес аяқ киім таңдау, аяқ киімді кию үшін оны киетін құралды қолдану
2.2 Ас үй және асхана ыдыстары, техника	8.2.2.1 педагогтің таңдауы бойынша ас үй және асхана ыдыстарын, құралдарды (оқтау, ет тартқыш және басқалар), техниканы (комбайн, қысқа толқынды пеш және басқалар) білу және атау
	8.2.2.2 газ немесе электр плитасын, тұмшапешті білу және атау
	8.2.2.3 педагогтің таңдауы бойынша асханалық ыдыстарды, құралдарды (оқтау, ет тартқыш және басқалар), техниканы (комбайн, қысқа толқынды пеш және басқалар) пайдалану
2.3 Тамақ дайындау	8.2.3.6 дайын қамырдан бауырсақ пісіру
	8.2.3.7 дайын қамырдан шелпек пісіру
	8.2.3.8 дайын қамырдан әртүрлі салма қосылған самса, бәліш дайындау
	8.2.3.9 сүтті шай, лимон қосылған шай дайындау
2.4 Тамақтану мәдениеті	8.2.4.5 проблемалық жағдайларда көмек сұрау (қасық болмағанда, нан таусылып қалғанда, майлық жетіспегенде, тамақтанғаннан кейін өзін нашар сезінгенде)
	8.2.4.6 көмек көрсеткені үшін рахмет айту
3.2 Жиһаз, тұрмыстық техника	8.3.2.1 педагогтің таңдауы бойынша жиһаз заттарын білу және атау
	8.3.2.2 педагогтің таңдауы бойынша жиһаз заттарын және олардың мақсатын білу және атау
	8.3.2.3 педагогтің таңдауы бойынша тұрмыстық техника заттарын білу және атау
	8.3.2.4 педагогтің таңдауы бойынша тұрмыстық техника заттарын білу және атау

	8.3.2.5 білім алушы тұратын пәтердің/үйдің интерьерін бейнелейтін фотосуреттер бар білім алушының жеке кітабын (альбомын) жасау және пайдалану
	8.3.2.6 жиһаз заттарына және тұрмыстық техникаға ұқыпты қарау; тұрмыстық техника заттарын пайдалану ережелерін сақтау (педагогтың таңдауы бойынша)
4-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	8.1.1.7 өз киімі мен аяқ киіміндегі ілмектерді (түймелер, сырмалар, ілгектер, бау және педагогтың қалауы бойынша тағы басқалар) ашып-жабу
	8.1.1.8 тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған бас киімдерді білу және атау
	8.1.1.10 маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне бас киім таңдау
2.3 Тамақ дайындау	8.2.3.6 дайын қамырдан бауырсақ пісіру
	8.2.3.7 дайын қамырдан шелпек пісіру
	8.2.3.8 дайын қамырдан әртүрлі салма қосылған самса, бәліш дайындау
	8.2.3.9 сүтті шай, лимон қосылған шай дайындау
2.4 Тамақтану мәдениеті	8.2.4.7 басқа білім алушыға көмек көрсету (майлық беру, қасық әкелу, шырын құйып беру)
	8.2.4.8 таңғы асқа, түскі асқа, түстен кейінгі тағамдарға дастарқан жаю
5.1 Халыққа қызмет көрсету саласының объектілері	8.5.1.1 ересектермен бірге дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар), базарларға, емханаға, дәріханаға, поштаға бару
	8.5.1.2 өзіне-өзі қызмет көрсету-ересектермен бірге азық-түлік дүкенінен тауарлар таңдау
	8.5.1.3 өзіне-өзі қызмет көрсету-дүкенде азық-түлікті кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған заттарды себетке, арбашаға мұқияттап салу
5.2 Әлеуметтік мекемелердегі тәртіп мәдениеті	8.5.2.1 қоғамдық орындарда тәртіп ережелерін сақтау: айқайламау, жүгірмеу, айналадағы адамдарға қатысты агрессивті әрекеттер, қоршаған ортаға қатысты бүлдіру әрекеттерін жасамау, басқалардың заттарына тиіспеу (алмау)
	8.5.2.2 сатушымен, дәрігермен, пошта қызметкерімен, дәріханамен байланысудың әлеуметтік мақұлданған тәсілдерін қолдану: сәлемдесу, қоштасу, көрсетілген көмек пен қызмет үшін рахмет айту
	8.5.2.3 кафеге бару, дастарқан басында мәдени тәртіп дағдыларын қолдану, бейтаныс адамдармен (кафе қызметкерлерімен) қарым-қатынас жасау, ұқыпты тамақтану, ас құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану

5) 9-сынып

Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	9.1.1.1 педагогтың таңдауы бойынша ұл мен қызға арналған күнделікті және мерекеде киетін киімдерді білу және атау
	9.1.1.2 киімнің бөліктерін (жең, манжет, шалбар, белдік, сырма және педагогтың таңдауы бойынша тағы басқа) білу және атау
	9.1.1.11 өзінің сыртқы келбетін бақылау

2.1 Азық-түлік	9.2.1.1 балықтан жасалатын тағамдарды білу және атау
	9.2.1.2 көкөністер мен жемістерді жеуге дайындау: жуу, кесу
	9.2.1.3 балық өнімдерін тоңазытқышқа салу, дайын тағамдарды сақтау үшін контейнерлерді қолдану
2.2 Ас үй және асхана ыдыстары, техника	9.2.2.1 педагогтің таңдауы бойынша ас үй мен асханалық ыдыстарды, құралдарды, ас үйдің техникалық жабдықтарын білу және атау
	9.2.2.2 газ немесе электр плитасын, тұмшاپешті білу және атау
	9.2.2.3 педагогтің таңдауы бойынша ас үй мен асханалық ыдыстарды, құралдарды, техниканы қолдану
2.3 Тамақ дайындау	9.2.3.1 ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау
	9.2.3.2 тамақ пісіру кезінде қауіпсіздікті сақтау
	9.2.3.3 балық өнімдерінің бутербродтар дайындау
	9.2.3.4 педагогтің таңдауы бойынша балық пен балық консервілерін пайдаланумен салаттар дайындау
	9.2.3.5 балық сорпасын дайындау
2.4 Тамақтану мәдениеті	9.2.4.1 тамақтанар алдында қолды жуу; тамақтанғаннан кейін ауызды сумен шаю
	9.2.4.2 ас құралдарын мақсатына сай қолдану (шай мен ас қасық, шанышқы, пышақ, майлық)
	8.2.4.9 дастарқан басындағы адамдар санын ескере отырып, мектеп асханасында дастарқан жаю
3.1 Тұрғын үй-жайлардың түрлері	9.3.1.1 пәтерді, үй-жайларды білу, атау
	9.3.1.2 пәтер бөлмелерінің, үйлердің мақсатын білу, атаңыз: қонақ бөлмелері, ас үй, жуынатын бөлме, дәретхана
	9.3.1.3 киіз үй құрылысының ерекшеліктерін атау
	9.3.1.4 үйде қауіпсіз жүріп-тұру ережелерін орындау
	9.3.1.5 телефонмен сөйлесу әдебін сақтау
4.1 Көлік құралдарының түрлері	9.4.1.1 қоғамдық және жеке көліктің (педагогтің таңдауы бойынша), алыс сапарға жүретін көліктің (пойыз, ұшақ, теплоход) түрі мен мақсатын білу, атау
	9.4.1.2 көлік түрлерінің жүру тәсілдерін атау (автобус, көлік - жүреді, пойыз - жүйткіді, ұшақ - ұшады, пароход-жүзеді)
	9.4.1.3 қоғамдық көлік аялдамасын табу, бағыт нөмірін білу
2-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	9.1.1.3 тиісті маусым үшін қыз бен ұлға арналған күнделікті киетін аяқ киімді білу және атау
	9.1.1.4 аяқ киімнің бөліктерін білу және атау (табан, өкше, қоныш, тіл, сырма, бау және педагогтың таңдауы бойынша тағы басқа)
	9.1.1.9 көшеге, үйге, мерекедің киетін аяқ киімдерді ажырату
2.3 Тамақ дайындау	9.2.3.1 ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау
	9.2.3.2 тамақ пісіру кезінде қауіпсіздікті сақтау
	9.2.3.3 балық өнімдерінің бутербродтарын дайындау
	9.2.3.4 педагогтің таңдауы бойынша балық пен балық консервілерін пайдалану арқылы салаттар дайындау
	9.2.3.5 балық сорпасын дайындау
2.4 Тамақтану мәдениеті	9.2.4.3 тамақтану кезінде және одан кейін қағаз және маталы майлықты қолдану
	9.2.4.4 тамақтанар алдында астың дәмді болуын қалау, тамақтанғаннан

	кейін ауызша рахмет айту/ишарамен алғыс білдіру
4.2 Көлік пен жолда жүру тәртіп мәдениеті	9.4.2.1 қоғамдық көлік салонына отырып-түсу, жол ақысын төлеу, тәртіп ережелерін сақтау
	9.4.2.2 жолда және жаяу жүргіншілер өтетін жолда тәртіп ережелерін орындау: тротуарды, көшенің жүру бөлігінен өтетін жаяу жүргіншілер өткелін пайдалану
	9.4.2.3 бағдаршам сигналдарын орындау
	9.4.2.4 үйден мектепке және одан кері қайтатын жолды білу
	9.4.2.5 сыртқы түрі бойынша мамандандырылған машиналарды ажырату (жедел медициналық көмек, полиция, өрт сөндіру машинасы, педагогтің таңдауы бойынша тағы басқа қызметтер)
	9.4.2.6 дәрігердің, полицейдің, өрт сөндірушінің міндеттерін білу және атау
	9.4.2.7 жол қозғалысы ережелерін сақтамау кезіндегі қауіпті түсіну
5.1 Халыққа қызмет көрсету саласының объектілері	9.5.1.1 ересектермен бірге дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар), базарларға, емханаға, дәріханаға, поштаға, кафеге бару
	9.5.1.2 өзіне-өзі қызмет көрсету-азық-түлік дүкенінен тауарлар таңдау, сатып алғаны үшін ақы төлеу
	9.5.1.3 өзіне-өзі қызмет көрсету-дүкенде азық-түлікті кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған тауарларды себетке, арбашаға мұқияттап салу
3-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	9.1.1.5 маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне киім таңдау
	9.1.1.6 маусымға және ауа-райына сәйкес аяқ киім таңдау, аяқ киімді кию үшін оны киетін құралды қолдану
2.3 Тамақ дайындау	9.2.3.6 балық қуыру, балықтың жартылай фабрикаттарын дайындау
	9.2.3.7 балықты тұмшашапеште пісіру
	9.2.3.8 жартылай фабрикаттан кисель дайындау
	9.2.3.9 қалташадағы шайды шәйнекте демдеу
2.2 Ас үй және асхана ыдыстары, техника	9.2.2.1 педагогтың таңдауы бойынша ас үй мен асханалық ыдыстарды, құралдарды, ас үйдің техникалық жабдықтарын білу және атау
	9.2.2.2 газ немесе электр плитасын, тұмшашапешті білу және атау
	9.2.2.3 педагогтің таңдауы бойынша асүй мен асханалық ыдыстарды, құралдарды, техниканы қолдану
2.4 Тамақтану мәдениеті	9.2.4.5 проблемалық жағдайларда көмек сұрау (қасық болмағанда, нан таусылып қалғанда, майлық жетіспегенде, тамақтанғаннан кейін өзін нашар сезінгенде)
	9.2.4.6 көмек көрсеткені үшін рахмет айту
3.2 Жиһаз, тұрмыстық техника	9.3.2.1 педагогтің таңдауы бойынша жиһаз заттарын білу және атау
	9.3.2.2 педагогтің таңдауы бойынша жиһаз заттарын және олардың мақсатын білу және атау
	9.3.2.3 педагогтің таңдауы бойынша тұрмыстық техника заттарын білу және атау
	9.3.2.4 педагогтің таңдауы бойынша тұрмыстық техника заттарының атауын және мақсатын білу және атау
	9.3.2.5 білім алушы тұратын пәтердің/үйдің интерьерін бейнелейтін фотосуреттер бар білім алушының жеке кітабын (альбомын) жасау және пайдалану

	9.3.2.6 жиһаз заттарына және тұрмыстық техникаға ұқыпты қарау; тұрмыстық техника заттарын пайдалану ережелерін сақтау (педагогтың таңдауы бойынша)
4-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	9.1.1.7 өз киімі мен аяқ киіміндегі ілмектерді (түймелер, сырмалар, ілгектер, бау педагогтің қалауы бойынша тағы басқалар) ашып-жабу
	9.1.1.8 тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған бас киімдерді білу және атау
	9.1.1.10 маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне бас киім таңдау
2.3 Тамақ дайындау	9.2.3.6 балық қуыру, балықтың жартылай фабрикаттарын дайындау
	9.2.3.7 балықты тұмшашапеште пісіру
	9.2.3.8 жартылай фабрикаттан кисель дайындау
	9.2.3.9 қалташадағы шайды шәйнекте демдеу
2.4 Тамақтану мәдениеті	9.2.4.7 басқа білім алушыға көмек көрсету (майлық беру, қасық әкелу, шырын құйып беру)
	9.2.4.8 дастарқан басындағы адамдардың санын ескере отырып, таңғы асқа, түскі асқа, мерекеге дастарқан жаю
5.1 Халыққа қызмет көрсету саласының объектілері	9.5.1.1 ересектермен бірге дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар), базарларға, емханаға, дәріханаға, поштаға, кафеге бару
	9.5.1.2 өзіне-өзі қызмет көрсету-азық-түлік дүкенінен азық-түлік таңдау, сатып алғаны үшін ақы төлеу
	9.5.1.3 өзіне-өзі қызмет көрсету-дүкенде азық-түлікті кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған тауарларды себетке, арбашаға мұқияттап салу
	9.5.1.4 жедел жәрдем телефондарын атау: жедел медициналық көмек, өрт сөндіру қызметі
5.2. Әлеуметтік мекемелердегі тәртіп мәдениеті	9.5.2.1 қоғамдық орындарда тәртіп ережелерін сақтау: айқайламау, жүгірмеу, айналадағы адамдарға қатысты агрессивті әрекеттер, қоршаған ортаға қатысты бүлдіру әрекеттерін жасамау, басқалардың заттарына тиіспеу (алмау)
	9.5.2.2 сатушымен, дәрігермен, пошта қызметкерімен, дәріханамен байланысудың әлеуметтік мақұлданған тәсілдерін қолдану: сәлемдесу, қоштасу, көрсетілген көмек пен қызмет үшін рахмет айту
	9.5.2.3 кафеге бару, дастарқан басында мәдени тәртіп дағдыларын қолдану, бейтаныс адамдармен (кафе қызметкерлерімен) қарым-қатынас жасау, ұқыпты тамақтану, ас құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану

б) 10-сынып

Шағын бөлімдер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	10.1.1.1 педагогтің таңдауы бойынша ұл мен қызға арналған күнделікті және мерекеде киетін киімдерді білу және атау
	10.1.1.2 киімнің бөліктерін (жең, манжет, шалбар, белдік, сырма және педагогтің таңдауы бойынша тағы басқа) білу және атау
	10.1.1.11 өзінің сыртқы келбетін бақылау
2.1 Азық-түлік	10.2.1.1 ет тағамдарын білу және атау
	10.2.1.2 тоңазытқышта сақталатын тағамдарды атау
	10.2.1.3 ет өнімдерін тоңазытқышқа салу, дайын тағамдарды сақтау үшін контейнерлерді қолдану

2.2 Ас үй және асхана ыдыстары, техника	10.2.2.1 педагогтің таңдауы бойынша ас үй мен асханалық ыдыстарды, құралдарды, ас үйдің техникалық жабдықтарын білу және атау
	10.2.2.2 газ немесе электр плитасын, тұмшапешті білу және атау
	10.2.2.3 педагогтің таңдауы бойынша ас үй мен асханалық ыдыстарды, құралдарды, техниканы қолдану
2.3 Тамақ дайындау	10.2.3.1 ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау
	10.2.3.2 тамақ пісіру кезінде қауіпсіздікті сақтау
	10.2.3.3 көжелерді көкөніс пен ет сорпасында дайындау
	10.2.3.4 қамыр дайындап, құймақ пісіру
	10.2.3.5 қамыр дайындап, «Шарлотка» алма бәлішін пісіру
2.4 Тамақтану мәдениеті	10.2.4.1 тамақтанар алдында қолды жуу; тамақтанғаннан кейін ауызды сумен шаю
	10.2.4.2 ас құралдарын мақсатына сай қолдану (шай мен ас қасық, шанышқы, пышақ, майлық)
	10.2.4.9 мектеп асханасында дастарқан жаю
3.1 Тұрғын үй-жай түрлері	10.3.1.1 пәтерді, үй-жайларды білу, атау
	10.3.1.2 пәтер бөлмелерінің, үйлердің мақсатын білу және атау: қонақ бөлмелері, ас үй, жуынатын бөлме, дәретхана
	10.3.1.3 киіз үй құрылысының ерекшеліктерін атау
	10.3.1.4 үйде қауіпсіз жүріп-тұру ережелерін орындау
	10.3.1.5 телефонмен сөйлесу әдебін сақтау
4.1 Көлік құралдарының түрлері	10.4.1.1 қоғамдық және жеке көліктің (педагогтың таңдауы бойынша), алыс сапарға жүретін көліктің (поезд, ұшақ, теплоход) түрі мен мақсатын білу, атау
	10.4.1.2 көлік түрлерінің жүру тәсілдерін атау (автобус, көлік - жүреді, пойыз - жүйткіді, ұшақ - ұшады, пароход - жүзеді)
	10.4.1.3 қоғамдық көлік аялдамасының орнын табу, бағыт нөмірін білу
2-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	10.1.1.3 тиісті маусым үшін қыз бен ұлға арналған күнделікті киетін киімді білу және атау
	10.1.1.4 аяқ киімнің бөліктерін тану және атау (табан, өкше, қоныш, тіл, сырма, бау және педагогтың таңдауы бойынша тағы басқа)
	10.1.1.9 көшеге, үйге, мерекеде киетін аяқ киімдерді ажырату
2.3 Тамақ дайындау	10.2.3.1 ас үйде тазалық пен тәртіп сақтау
	10.2.3.2 тамақ пісіру кезінде қауіпсіздікті сақтау
	10.2.3.3 көжелерді көкөніс пен ет сорпасында дайындау
	10.2.3.4 қамыр дайындап, құймақ пісіру
	10.2.3.5 қамыр дайындап, «Шарлотка» алма бәлішін пісіру
2.4 Тамақтану мәдениеті	10.2.4.3 тамақтану кезінде және одан кейін қағаз және маталы майлықты қолдану
	10.2.4.4 тамақтанар алдында астың дәмді болуын қалау, тамақтанғаннан кейін ауызша рахмет айту/ишарамен алғыс білдіру
4.2 Көлік пен жолда жүру тәртіп мәдениеті	10.4.2.1 қоғамдық көлік салонына отырып-түсу, жол ақысын төлеу, тәртіп ережелерін сақтау
	10.4.2.2 жолда және жаяу жүргіншілер өтетін жолда тәртіп ережелерін

	орындау: тротуарды, көшенің жүру бөлігінен өтетін жаяу жүргіншілер өткелін пайдалану
	10.4.2.3 бағдаршам сигналдарын орындау
	10.4.2.4 үйден мектепке және одан кері қайтатын жолды білу
	10.4.2.5 сыртқы түрі бойынша мамандандырылған машиналарды ажырату (жедел медициналық көмек, полиция, өрт сөндіру машинасы, педагогтің таңдауы бойынша тағы басқа қызметтер)
	10.4.2.6 дәрігердің, полицейдің, өрт сөндірушінің міндеттерін білу және атау
	10.4.2.7 жол қозғалысы ережелерін сақтамау кезіндегі қауіпті түсіну
5.1 Халыққа қызмет көрсету саласының объектілері	10.5.1.1 ересектермен бірге дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар), базарларға, емханаға, дәріханаға, поштаға, кафеге бару
	10.5.1.2 өзіне-өзі қызмет көрсету, азық-түлік дүкенінен тауарлар таңдау, сатып алғаны үшін ақы төлеу
	10.5.1.3 өзіне-өзі қызмет көрсету, дүкенде азық-түлікті кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған тауарларды себетке, арбашаға мұқияттап салу
3-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	10.1.1.5 маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне киім таңдау
	10.1.1.6 маусымға және ауа-райына сәйкес аяқ киім таңдаңыз, аяқ киімді кию үшін оны киетін құралды қолдану
2.2 Ас үй және асхана ыдыстары, техника	10.2.2.1 педагогтің таңдауы бойынша асүй мен асханалық ыдыстарды, құралдарды, ас үйдің техникалық жабдықтарын білу және атау
	10.2.2.2 газ немесе электр плитасын, тұмшاپешті білу және атау
	10.2.2.3 педагогтің таңдауы бойынша ас үй мен асханалық ыдыстарды, құралдарды, техниканы қолдану
2.3 Тамақ дайындау	10.2.3.6 дайын қамырдан жасалатын бәліштерге жай салмалар (педагогтің таңдауы бойынша алма, асқабақ, сүзбе, кептірілген жемістер) дайындау
	10.2.3.7 пеште бәліштер, қаусырмалар дайындау
	10.2.3.8 туралған еттен тағамдар дайындау
	10.2.3.9 сүтті шай, лимон қосылған шай дайындау
2.4 Тамақтану мәдениеті	10.2.4.5 проблемалық жағдайларда көмек сұрау (қасық болмағанда, нан таусылып қалғанда, майлық жетіспегенде, тамақтанғаннан кейін өзін нашар сезінгенде)
	10.2.4.6 көмек көрсеткені үшін рахмет айту
3.2 Жиһаз, тұрмыстық техника	10.3.2.1 педагогтың таңдауы бойынша жиһаз заттарын білу және атау
	10.3.2.2 педагогтің таңдауы бойынша жиһаз заттарын және олардың мақсатын білу және атау
	10.3.2.3 педагогтің таңдауы бойынша тұрмыстық техника заттарын білу және атау
	10.3.2.4 педагогтің таңдауы бойынша тұрмыстық техника заттарының атауын және мақсатын білу, атау
	10.3.2.5 білім алушы тұратын пәтердің/үйдің интерьерін бейнелейтін фотосуреттер бар білім алушының жеке кітабын (альбомын) жасау және пайдалану
	10.3.2.6 жиһаз заттарына және тұрмыстық техникаға ұқыпты қарау; тұрмыстық техника заттарын пайдалану ережелерін сақтау (педагогтың таңдауы бойынша)

4-тоқсан	
1.1 Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	10.1.1.7 өз киімі мен аяқ киіміндегі ілгектерді (түймелер, сырмалар, ілмектер, бау және педагогтың қалауы бойынша тағы басқалар) ашып-жабу
	10.1.1.8 тиісті маусым үшін ұл мен қызға арналған бас киімдерді білу және атау
	10.1.1.10 маусымға және ауа-райына сәйкес өзіне бас киім таңдау
2.3 Тамақ дайындау	10.2.3.6 дайын қамырдан пирожныйлар мен пирогтарға қарапайым толтыруды (педагогтың таңдауы бойынша алма, асқабақ, сүзбе, кептірілген жемістер) дайындаңыз
	10.2.3.7 пеште бәліштер, қаусырмалар дайындау
	10.2.3.8 туралған еттен тағамдар дайындау
	10.2.3.9 сүтті шай, лимон қосылған шай дайындау
2.4 Тамақтану мәдениеті	10.2.4.7 басқа білім алушыға көмек көрсету (майлық беру, қасық әкелу, шырын құйып беру)
	10.2.4.8 дастарқан басындағы адамдар санын ескере отырып, таңғы асқа, түскі асқа, мерекеге дастарқан жаю
5.1 Халыққа қызмет көрсету саласының объектілері	10.5.1.1 ересектермен бірге дүкендерге (азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар), базарларға, емханаға, дәріханаға, поштаға, кафеге бару
	10.5.1.2 өзіне-өзі қызмет көрсету-азық-түлік дүкенінен тауарлар таңдау, сатып алғаны үшін ақы төлеу
	10.5.1.3 өзіне-өзі қызмет көрсету-дүкенде азық-түлікті кассаға жеткізу үшін себетті, арбашаны пайдалану: таңдалған тауарларды себетке, арбашаға мұқияттап салу
	10.5.1.4 жедел жәрдем телефондарын атау: жедел медициналық көмек, өрт сөндіру қызметі
5.2 Әлеуметтік мекемелердегі мінез-құлық мәдениеті	10.5.2.1 қоғамдық орындарда тәртіп ережелерін сақтау: айқайламау, жүгірмеу, айналадағы адамдарға қатысты агрессивті әрекеттер, қоршаған ортаға қатысты бүлдіру әрекеттерді жасамау, басқалардың заттарына тиіспеу (алмау)
	10.5.2.2 сатушымен, дәрігермен, пошта қызметкерімен, дәріханамен байланысудың әлеуметтік мақұлданған тәсілдерін қолдану: сәлемдесу, қоштасу, көрсетілген көмек пен қызмет үшін рахмет айту
	10.5.2.3 кафеге бару, дастарқан басында мәдени тәртіп дағдыларын қолдану, бейтаныс адамдармен (кафе қызметкерлерімен) қарым-қатынас жасау, ұқыпты тамақтану, ас құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану